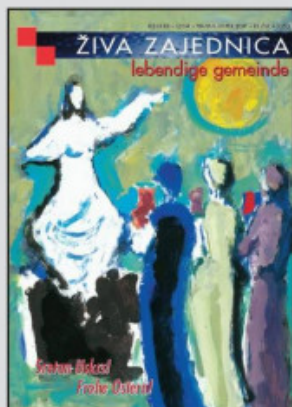

D 2384 E – 1,50€ – TRAVANJ/APRIL 2007 – BR./NR. 4 (273)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Sretan Uskrs!
Frohe Ostern!

Naslovnica:

Vlatko Blažanović, Uskrsnuće,
tempera na papiru, 2000.

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:
zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Marija Lovrić
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jožo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:
Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Zadnja stranica:
Ivan Ivić, Hrvatica s trobojnicom,
akvarel

USKRSNA PJESMA

Uskrs 2007.

kamen muke
tereta
straha
grijeha i
smrti
i s naših duša
je odvaljen

u srca nam se vratila
milost
radosti
sreće i
mira
uskrslog Krista

suuskrsli smo
opet gledamo
lice Božje

mladen lucić, rottweil

KÖLN, 15. RUJNA 2007. (CHORWEILER) – BÜRGERZENTRUM

Festival duhovne glazbe „Dom kardinala Stepinca“

Pozivamo mlade diljem Europe na Festival duhovne pjesme, mladosti i rado-
sti. Zbog pomanjkanja skupina ili solista koji svojim pjevanjem redovito sud-
jeluju na nedjeljnim liturgijskim slavljinama za mlade ili prigodnim molitvenim sas-
tancima, ove godine glazbenici mogu nastupiti s novim, ali i s već poznatim i
izvođenim skladbama.

Natječaj je otvoren do 1. kolovoza 2007.

Uvjeti natječaja: skupina ili solist moraju biti aktivni članovi Hrvatske kato-
ličke misije; prijavnicu za Festival obvezno treba potpisati voditelj Misije; sklad-
ba mora biti kršćansko-duhovnog sadržaja.

Uz prijavu dostavite: tekst skladbe u dva primjerka; demo-snimku glazbe
(CD ili vrpca); kratku biografiju skupine ili izvođača; imena autora teksta, glaz-
be i aranžmana; kontakt osobu, adresu, broj telefona, e-mail.

Nakon natjecateljskog dijela programa slijedi zabava i ples uz poznatu sku-
pinu iz Hrvatske.

Prijavu pošaljite na adresu:

Kroatische katholische Mission
Fra Branko Brnas, Am Rinkenpfuhl 10, 50676 Köln, BRD;
Kontakt-tel.: 00 49 22 1 24 28 16; Mobil-tel. 00 49 1 73 2 95 46 37

U OVOM BROJU

● DUHOVNE VJEŽBE: dr. T. Matulić

Kristov Duh
– sloboda
nove
duhovnosti

str.

6

● REPORTAŽA: HKM Freiburg...

Pod zašti-
tom hrvat-
skih svetaca
i blaženika

str.

10

● SEMINAR: dr. s. T. Filipović

Kako
odgajati
mlade u
vjeri?

str.

8

IZ CRKVE U SVIJETU:

Pobudnica pape Benedikta XVI. „Sakrament ljubavi“

4

IZ CRKVE U DOMOVINI:

Mons. Josip Mrzljak – novi
varaždinski biskup

5

BIBLIJA I BIOETIKA

Etika kvalitete života

Presudna je kvaliteta, ali ne u smislu
bitka, negu u smislu subjektivističke
kalkulacije ukusa i želja spram mate-
rijalnih vrijednosti.

12

DJEČJI KUTAK

22–23

KNJIGE: priredio mons. V. Stanković
Kardinal Kuharić u hrvatskom iselje-
ništvu – Zapadna Europa

21

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Ohne Gott sind wir
wertlos

1000 JAHRE BISTUM BAMBERG

13–15

|| Slavlje euharistije i život po njoj nerazdvojno su povezani. ||

Euharistija – sakrament ljubavi

Sakramentum caritatis (Sakrament ljubavi) – naziv je nedavno objavljene poslijesinodske apostolske pobudnice pape Benedikta XVI., predstavljene 13. ožujka u Vatikanu. Papa posebno ističe kako je euharistija (misa i pričest) vrhunac sakramentalnog života svakoga vjernika katolika. Iz istine o tome sakramentu, kako se ističe, proistječu i dva imperativa: treba ga dostojno slaviti i istodobno po njemu živjeti. Dakle, slavlje euharistije i život po njoj nerazdvojno su povezani. Jedno i drugo uvijek idu zajedno. Jedno bez drugoga je nepotpuno. Među onima koji su posebno častili euharistiju Papa spominje i ime hrvatskoga blaženika Ivana Merza, kojega je papa Ivan Pavao II. u Petrićevcu kod Banje Luke 22. lipnja 2003., proglasio blaženim. U pobudnici vjernici mogu naći poticaj za slavljenje i življenje euharistije kako bi mogli zauzeti djelovati u svom staležu i poslanju. Takav pristup na poseban način dolazi do izražaja u ovo uskršno vrijeme. Stoga je euharistija – sak-

rmanet ljubavi, kako ističe Papa, dar u kojemu Isus Krist daruje samoga sebe, objavljujući beskrajnu ljubav Božju prema svakom čovjeku.

Da bi čovjek u potpunosti izvorno živio svoju vjeru, potrebno je živjeti u Kristovu Duhu slobodom nove duhovnosti. Upravo je o tome bilo riječi na nedavnim duhovnim vježbama za hrvatske svećenike i đakone, koje je u Schmerlenbachu predvodio dr. Tonči Matulić iz Zagreba. „Na žalost, povijesna zbilja i povijesno kršćanstvo nam se otkriva da je početni mesijanski zanos vjere, koja se temelji na uskrsnom Kristu, ipak u jednom trenutku poistovjetilo ono eshatološko, mesijansko i proročko s povijesnom društvenom stvarnošću“, kazao je dr. Matulić kazavši kako je nadasve potrebno promišljati nove silnice kršćanske duhovnosti, koja izrasta iz vjernosti osobi Isusu Kristu i njegove vjernosti Bogu i Božjem poslanju Isusa ovome svijetu.

U tom duhu svima sretan i blagoslovljen Uskrs!

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Bez Boga smo bezvrijedni

Drage čitateljice, dragi čitatelji!

Jeste li ikada razmišljali o tome što neku osobu čini vrijednom? Uz svu poniznost svaki čovjek najprije mora spoznati što ga čini vrijednim. Što je to u čovjeku tako važno da je Bog poslao svoga Sina u svijet da ga spasi? Zašto Bog zabranjuje da čovjek diže ruku na sebe i drugog čovjeka? U čemu je vrijednost čovjeka? U materijalnim dobrima, skupocjenoj odjeći, ljepoti tijela, položaju u društvu, pozivu kojim se bavi ili životnoj dobi? Svi mi na ovaj ili onaj način želimo biti veliki u očima drugih ljudi. Dok neki sami sebi dižu cijenu prisilama, ucjenama, trikovima, lukavštinama te raznim smicalicama, drugi su svjesni da samo zalaganjem za dobrobit društva i čovječanstva mogu podići svoju cijenu u očima drugih ljudi. Bog je onaj koji omogućuje da nešto ima vrijednost. On nam savjetuje da se obogatimo i obučemo haljine spasenja. Nažalost, čovjek svojom krivnjom, grijehom i neposlušnošću Bogu može

„ogoliti“ sebe. Po nauci apostola Ivana, onima koji su povjerovali u Isusa i primili ga za svojega gospodara cijena se diže. Njima je Isus podario moć da postanu djeca Božja. Njihovo „rođenje“ kao Božje djece dar je Očev i Sinov po Duhu Svetom. Dakle, vrijedim onoliko kakvima nas je sam Bog procijenio. Cijena je previsoka, prolivena krv njegova Jaganjca. Čišćenje od grijeha i pomirenje s Bogom. Vrijedimo onoliko koliko dopustimo Kristovu duhu da nas ispunjava i oblikuje te stavlja na službu braći i sestrama ondje gdje nas je Božja providnost postavila. Na sudnjem danu Bog nas neće pitati koliko smo sami sebe ili koliko su nas drugi procjenjivali. Na svoju Božansku vagu staviti će našu vjeru i djela koja smo činili za njegovo ime. Tako će uskrsli Krist pobjednika, čija su djela, trud i postojanost na vagi teški, nagraditi i uskrsnuti od mrtvih na vječni život. Dao Bog da nas Božja vaga izvažuje vrijednima.

Sretan i blagoslovljen Uskrs želi
Vaš fra Josip Bebić, delegat

Papa objavio pobudnicu „Sakrament ljubavi“

Pobudnica pape Benedikta XVI. „Sakrament ljubavi“, koja govori o euharistiji, objavljena je 13. ožujka u Vatikanu.

Središnja vijest protekloga razdoblja svakako je objava poslijesinodske apostolske pobudnice „Sacramentum caritatis“ – „Sakrament ljubavi“ pape Benedikta XVI. Pobudnica koja govori o euharistiji predstavljena je i objavljena 13. ožujka u Vatikanu. Euharistija – misa i pričest – vrhunac su sakramentalnog života svakoga vjernika katolika. Iz istine o tome sakramentu proistječu i dva imperativa: treba ga dostojno slaviti i istodobno po njemu živjeti. A to pak znači preobraziti ne samo svoj život, nego i svijet.

„Sakrament ljubavi“, euharistija dar je u kojemu Isus Krist daruje samoga sebe, objavljujući beskrajnu Božju ljubav prema svakome čovjeku. Tim riječima Benedikt XVI. objašnjava naslov svoje poslijesinodske pobudnice, što ga je htio povezati i s naslovom svoje prve enciklike – „Bog je ljubav“. Pobudnica je, kao i sve ranije ove vrste, izravni plod i završni dokument XI. redovitog generalnog zasjedanja Biskupske sinode koja je održana u Vatikanu od 2. do 23. listopada 2006., na temu „Euharistija, izvor i vrhunac života Crkve“. Dokument su u Vatikanu predstavili glavni relator na zasjedanju Sinode, vaticanski patrijarh kardinal Angelo Scola te generalni tajnik Biskupske sinode, hrvatski nadbiskup Nikola Eterović.

Euharistija – „tajna vjere“

Dokument je podijeljen u tri dijela i u njima se govori o euharistiji kao o tajni, kao o otajstvu u kojega treba vjerovati, kojega treba slaviti te – dakako – otajstvu kojega treba i živjeti. Iz te istine o euharistiji proizlaze dva imperativa: euharistiju treba dostojno slaviti i po njoj živjeti. Zato bi svaki vjernik katolik trebao preobraziti, promijeniti svoj život, ali i mijenjati svijet. Euharistija je u punome smislu „tajna vjere“, kako se moli i na misi, a tim riječima Benedikt XVI. započinje i prvo poglavlje pobudnice. Osim što je „otajstvo vjere“, euharistija je i njezin „sažetak“.

Isus traži odgovor

Isus pak od svojih učenika zahtjeva – odgovor na taj dar. Ali, spomen na taj dar nije u pukom ponavljanju Posljednje večere, jer je euharistija potpuna „novost“ kršćanskoga bogostvo: „Isus nam je tako ostavio zadaću da uđemo u njegov 'čas'... da uđemo u dinamiku njegovoga davanja“. Upravo po euharistiji i Crkva,

Papa u pobudnici spominje bl. Ivana Merza, koji je posebno častio euharistiju

njegova zaručnica, u ljudsku povijest i u sve kulture „upisuje otkupiteljsku žrtvu svojega Zaručnika“. Sam je Krist na križu rodio Crkvu kao svoju zaručnicu i svoje tijelo, a ona „živi od euharistije“. Upravo je zato zajedničko sudjelovanje u euharistiji presudni kriterij

crkvenoga jedinstva, što pak ima poznate ekumenske implikacije.

Pastoral i za obitelji onih koji primaju sakramente

Euharistija je, nastavlja papa Benedikt XVI, središte svih sedam sakramenata i sa svakim je usko povezana. Zato je već kod sakramenata kršćanske inicijacije – krštenja, potvrde i euharistije – potrebno ustrajavati na njihovom „boljem povezivanju“, kako bi vjernici u središte stavili euharistiju. Istodobno, Papa ističe potrebu da i članovi obitelji onih koji primaju sakramente trebaju biti snažnije „pastoralno obuhvaćeni“, što se osobito odnosi na obitelji onih koji primaju prvu pričest. Osobita je pozornost u pobudnici posvećena i sakramentima reda i ženidbe. Premda je izrazio poštovanje prema tradiciji istočnih Crkava u kojima svećenički celibat nije uvjet za primanje svećeničkog reda (ali činjenica da se biskupi biraju među neoženjenima ukazuje na to da ga i te Crkve osobito cijene), Papa je naglasio važnost i obvezu svećeničkog celibata u zapadnoj Crkvi. Ženidba je znak euharistijskog jedinstva Krista i Crkve, pa je zato nerazrješiva. A iz toga proizlazi i „trnovit i složen pastoralni problem“ onih vjer-

nika koji su sklopili kršćanski brak, razstavili se i sklopili novi, civilni brak. Sinoda je potvrdila kako se takvi vjernici ne mogu pripustiti pričesti. No oni „i dalje pripadaju Crkvi, koja ih prati s osobitom pozornošću u njihovoj želji da, koliko je to moguće, gaje kršćanski stil života sudjelovanjem u svetoj misi – premda ne primaju pričest – slušanjem Božje riječi, euharistijskim klanjanjem, molitvom, sudjelovanjem u životu zajednice, povjerljivim razgovorom sa svećenikom, živim vršenjem djela ljubavi, pokore, nastojanjem oko odgoja svoje djece.“

Kako slaviti euharistiju

Iz vjere u euharistiju proizlazi slavljenje, koje podrazumijeva dva aspekta: samo slavlje i one koji slave. O tome Benedikt XVI. piše u drugome dijelu pobudnice, te ističe da je potrebno vjerno se držati liturgijskih normi u cjelini, „jer upravo taj način slavljenja već dvije tisuće godina jamči život u vjeri svim vjernicima“, ali je potrebno i djelatno sudjelovati u euharistiji. Pobudnica donosi i niz praktičnih usmjerenja i poticaja vezanih za liturgiju i liturgijski prostor, ali i za sudjelovanje nemoćnih osoba, zatvorenika, izbjeglica, praćenje mise putem medija. U skladu s promišljanjima i zaključcima sinodskih otaca, snažno je vrednovao euharistijske pobožnosti izvan mise: euharistijsko klanjanje i euharistijska procesija, posebno tijelovska. Za liturgiju se valja i pripremiti, ali i odgojiti, nastavlja Sveti Otac.

Ivan Merz i euharistija

Papa potom pojašnjava da euharistija svakome vjerniku omogućuje da se svakodnevno mijenja, da se postupno preobražava. Među svjedocima koji su na hodu prema konačnom susretu s Kristom posebno častili euharistiju Benedikt XVI. spominje i hrvatskoga blaženika Ivana Merza. Pobudnica završava jednim od najljepših svetopisamskih prizora: putem dvojice braće u Emaus koja su uskrsloga Krista prepoznali „u lomljenju kruha“ te su potom pohrlili kako bi svoju radost podijelili s drugima.

M. K.

IZ CRKVE U DOMOVINI

Korizma u znaku solidarnosti

Tijekom konferencije pod nazivom „Solidarnost i zajedništvo s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini – umreženosti za nove vizije” istaknuto je da je nužna pomoć Hrvatima u Bosni i Hercegovini kako bi se vratili i opstali na svojim ognjištima.

Novi varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak

Josip Mrzljak novi je biskup varaždinski odlukom pape Benedikta XVI., izvijestila je Hrvatska biskupska konferencija. Josip Mrzljak koji je bio na mjestu pomoćnog biskupa zagrebačkoga rodio se 19. siječnja 1944. u Vukovaru. Rođen je u obitelji koja je doselila iz Krašića u Vukovar, nakon što je njegov otac tamo dobio posao kao državni službenik. Obitelj se vratila u Krašić nakon što mu je otac 1945. godine nestao kao žrtva poslijeratnih komunističkih zločina. Za biskupa je zaređen 1999. godine i imenovan pomoćnim biskupom zagrebačkim. Bio je predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za kler. Predsjednik je Hrvatskog Caritasa.

U Mostaru je proslavljena svetkovinu sv. Josipa, zaštitnika Mostarsko-duvanjske biskupije i drugotnog zaštitnika katedrale. Misu je predvodio predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić u koncelecijaciji s apostolskim nuncijem u BiH nadbiskupom Alessandrom D'Errica i biskupa BK BiH koji su sudjelovali na redovnom proljetnom zasjedanju. Nuncij mons. D'Errico prenošeci blagoslov pape Benedikta XVI. kao znak njegove duhovne blizine i potpore Crkvi u BiH je rekao: „Koliko sam u BiH, mogao sam s divljenjem ustanoviti kako su se biskupi, sve-

ćenici, redovnici, redovnice i narod Božji u BiH trudili s primjernim duhom naročito u godinama rata u duhu služenja i ljubavi prema svima”. Istaknuo je da Sveta Stolica na Hercegovinu gleda s posebnom pozornošću jer je ovdje različita situacija od situacije u Banjalučkoj biskupiji i Sarajevskoj nadbiskupiji.

Umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup i metropolit dr. Frane Franić, preminuo je u subotu 17. ožujka 2007. u Kliničkoj bolnici u Splitu. Rođen je 29. prosinca 1912. u Kaštel-Kambelovcu. Kao dugogodišnji profesor dogmatske teologije bio je aktivni sudionik Drugoga vatikanskog sabora i član službenih saborskih komisija. Pokopan je u srijedu 21. ožujka u konkatedrali sv. Petra u Splitu.

U organizaciji Hrvatskog Caritasa u Zagrebu održana je konferencija „Solidarnost i zajedništvo s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini – umreženosti za nove vizije”. Na konferenciji su nazočili kardinali Josip Bozanić i Vinko Puljić, pomoćni zagrebački biskupi Josip Mrzljak i Vlado Košić, vojni biskup Juraj Jezerinac, mons. Ivan Godina, ravnatelj Caritasa BiH Bosiljko Rajić, predsjednik Mešihata Islamske zajednice u Hrvatskoj muftija Ševko Omerbašić, zatim predsjednik Vlade RH dr. Ivo Sanader, potpredsjednica Vlade RH Jadranka Kosor te ministri mr. Božo Biškupić, Ivan Šuker i dr. Zoran Primorac, izaslanik predsjednika RH dr. Vladimira Lončarića.

Umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup i metropolit dr. Frane Franić preminuo je 17. ožujka Snimka: IKA

rević, zagrebački gradonačelnik Milan Bandić, veleposlanik BiH u Hrvatskoj Aleksandar Dragičević i generalni konzul RH u Tuzli Josip Juras.

Tijekom konferencije istaknuto je da je nužna pomoć Hrvatima u Bosni i Hercegovini kako bi se vratili i opstali na svojim ognjištima. U prostorijama vrhbosanskog nadbiskupskog Ordinarijata u Sarajevu susreli su se kardinal Vinko Puljić i hrvatski veleposlanik u BiH dr. Josip Vrbošić. Kardinal se zahvalio na potpori koju daje hrvatska Vlada u posljednje vrijeme i preporučio da se ta potpora nastavi u smjeru povratka i opstanka Hrvata u Bosni i Hercegovini. A.O.

S konferencije solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u BiH održanom u Zagrebu

SCHMERLENBACH: DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE I ĐAKONE

Kristov Duh – sloboda nove duhovnosti

Na duhovnim vježbama su se okupila 72 hrvatska svećenika i dva stalna đakona koji djeluju u hrvatskim katoličkim misijama u Zapadnoj Europi.

Duhovne vježbe za hrvatske svećenike i đakone iz Zapadne Europe predvodio je dr. Tonči Matulić iz Zagreba od 13. do 15. ožujka u Kući za daljnja usavršavanja u Schmerlenbachu kod Aschaffenburga, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta. Na duhovnim vježbama okupila su se 72 svećenika i dva stalna đakona, koje su na početku pozdravili delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić i ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. Ante Kutleša, koji je prenio pozdrave predsjednika Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije za hrvatsku inozemnu pastvu, dubrovačkog biskupa mons. Želimira Puljića, te svih hrvatskih biskupa na čelu s kardinalima Josipom Bozanićem i Vinkom Puljićem. Na duhovnim vježbama bio je i delegat za hrvatsku pastvu u skandinavskim zemljama mons. Stjepan Biletić.

Anatomija „sužanjsva” kršćanstva

Dr. Tonči Matulić je održao pet meditacija. Govorio je o anatomiji „sužanjsva” kršćanstva, o civilizaciji lišenoj transcendentnoga Duha, o elementima „nove” duhovnosti – sekularna sakramentologija, o duhovnosti bez duhovnosti – asketika ili mistika i čovjeku bez Boga – ili – Bogu bez čovjeka. Na početku je istaknuo kako nam anatomija sužanjsva kršćanstva želi pokazati kakvo je stanje u situaciji naše suvremene civilizacije, koju uobičajeno zovemo znanstveno-tehničkom. „Teološka kritika tog stanja naše civilizacije nas vraća jednoj ipak daleko primjerenijoj samokritici da je kršćanstvo u svom ishodištu ipak mesijanska, proročka stvarnost. Ona svoje ishodište ima u osobi Isusa Krista koji nagovijestila jednu novu mesijansku, proročku stvarnost. To su Božje

Sudionike su pozdravili ravnatelj vlč. Kutleša i delegat o. Bebić

poruke, to je ono što poglavito u svjetlu kršćanske vjere mi nazivamo eshatologijom. Na žalost povijesna zbilja i povijesno kršćanstvo nam se otkriva da je ovaj početni mesijanski zanos

se je pogriješilo, gdje se je moglo bolje. „Tu dolazimo do jedne samokritičke konstatacije da je ipak situacija današnje civilizacije i današnje suvremene kulture porazna.

Na žalost, povijesna zbilja i povijesno kršćanstvo nam se otkriva da je ovaj početni mesijanski zanos vjere, koja se temelji na uskrslom Kristu, ipak u jednom trenutku poistovjetio ono eshatološko, mesijansko i proročko s povijesnom, društvenom stvarnošću, s onim što se je prepoznavalo kao mogućnost uozbiljenja kraljevstva Božjega ovdje i sada. Tako se vjera pretvorila, na žalost, u političku vjeru, u strogo povijesnu vjeru i na taj način ono što je uistinu mesijansko i proročko, ono što je uistinu nagovještaj, predznak, svjedočanstvo kraljevstva Božjega na neki je način odlazilo u drugi plan.

vjere, koja se temelji na uskrslom Kristu, ipak u jednom trenutku poistovjetio ono eshatološko, mesijansko i proročko s povijesnom, društvenom stvarnošću, s onim što se je prepoznavalo kao mogućnost uozbiljenja kraljevstva Božjega ovdje i sada. Tako se vjera pretvorila, na žalost, u političku vjeru, u strogo povijesnu vjeru i na taj način ono što je uistinu mesijansko i proročko, ono što je uistinu nagovještaj, predznak, svjedočanstvo kraljevstva Božjega na neki je način odlazilo u drugi plan”, kazao je dodavši da su naša posljednja tri i pol stoljeća zapravo stoljeća jedne duboke temeljite inventure situacije u kojoj se propituje što je bilo, što jest i kako će biti; gdje

Kršćanska vjera božanska stvarnost

Ona se pred našim očima otkriva kao posve emancipirana od ishodišna ili izvodno kršćanskog razumijevanja svijeta i čovjeka. Odatle shvaćamo da zapravo to što se dogodilo u ovom modernom dobu zapravo nije bila emancipacija od onog proročkog i mesijanskog kršćanstva, nego je to bila emancipacija od političkog kršćanstva, od političke vjere. To je ona koja

se vezala zu jedan politički, pravni, filozofski sustav, za ono što je u okvirima ljudskih mogućnosti tumačenja svijeta, čovjeka prirode, pa i samoga Boga bilo dovedeno do velikih vrhunaca, ali se na kraju pokazalo ograničeno, uvjetovano, u konačnici kao

Dr. Tonči Matulić rođen je 1966. godine. Svećenik je Hvarske biskupije. Profesor je moralne teologije i socijalnoga nauka Crkve na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Autor je šest knjiga iz područja bioetike i desetaka znanstvenih članaka iz toga područja.

promjenjivo. Naravno da ne bi sama kršćanska vjera bila toliko dramatično shvaćena kao posve izručena na milost i nemilost ljudskome, ipak mislimo da je kršćanska vjera božanska stvarnost. Onda se išlo tim samokritičkim putem s kojim je potrebno ići i u kojem vidimo da je to problem političke vjere, a ne mesijanske i proročke vjere kakvu je navijestio i kakva započinje s osobom Isusa Krista. Odatle dolaze ove kasnije analize: civilizacija koja je lišena transcendentoga Duha. Zapravo ovdje se želi istaknuti kako se danas naša civilizacija otkriva materijalističkom, pa onda imanentističkom, znanstvenom, pa tehnološkom. Utoliko vidimo da pojam i ideja transcendencije, a u kršćanstvu pojam i ideja transcendencije označava eminentno osobnoga Boga, zapravo je otišlo u drugi plan. Ovdje još uvijek ostajemo na razini analize koja upotpunjava ona početna razmišljanja da je danas potrebno biti svjestan da se u našoj civilizaciji više ne računa i ne polazi od ideje pojma transcendencije kao osobnoga Boga, nego da je čovjek sam u mnogome uzео u ruke vlastitu sudbinu, a to se najbolje očituje u analizi, takozvane nove duhovnosti koja nam se otkriva kroz ono što se može nazvati sekularnom sakramentologijom. Tu se pojavljuju neke datosti koje se uzimaju istom onom snagom neupitnosti kao što iz same vjere prijanjamo uz njezina otajstva i njezine istine. Ovdje uzimamo model sedam sv. sakramenata. Potom vidimo kako današnji čovjek gradi i određene simbole, rituale, običaje koje mi možemo iščitavati kroz teološki jezik i teološko promišljanje kao određenu sekularnu sakramentologiju. To više nisu sakramenti koji su vidljivi znakovi nevidljive milosti i kojima se posvećujemo, nego je to nešto što je današnji čovjek uzео kao nešto svoje bitno ritualno. Uzmimo samo problem tržišta, marketa, kupovanja. To je jedan današnji 'sakrament' koji ima obilježja neprekidnog trajanja. Trajno se kupuje, troši, u tome se traži zabava. Svakako da se odatle vraćamo samima sebi i pitamo se kakvu zapravo mi kršćani trebamo duhovnost danas. Opet jedan vid samotkritke."

Otkrivanje istinskog iskustva Boga

Dr. Matulić je istaknuo kako se duhovnost bez duhovnosti promišlja u svjetlu odnosa između asketike i mistike. „Nama je poznato da danas Crkvu u

Za vrijeme misnog slavlja koje je predvodio voditelj duhovnih vježbi dr. Matulić

svom navještaju ljudi doživljavaju kao onu koja zagovara nekave zabrane, kao onu koja samo govori o tome što je moralno nedopušteno. Utoliko taj stari kazuistički model koji je prvenstveno asketskoga tipa, čega se trebamo odreći, što ne smijemo učiniti, na koji način trebamo prakticirati kršćanski život, svodi se samo u skup nekakvih pravila, nekakvih zakonskih odredbi. Na taj način se gubi ono istinsko iskustvo vjere. Vjera se sva svodi na uredbu, na zakon, propis, pravilo i na taj način osoba biva od toga ugušena, ona ne može iz cjeline onih dužnosti koje stoje pred njom jednostavno doživjeti to mistično iskustvo. Ovdje svakako je vrijedna spomena ona Rahnerova: Kršćanstvo će ili biti mističko ili ga neće uopće biti. To govori da zapravo moramo znati i umijeti otkriti to istinsko iskustvo nadnaravnoga, istinsko iskustvo Boga. Tu se sada postavlja pitanje, ako se u našoj civilizaciji pred nama pojavljuje čovjek koji de facto živi bez Boga, kakve to ima konsekvence za vjeru i teologiju. Smijemo li se pitati, ne živi li onda naš kršćanski Bog bez čovjeka. Je li u

našoj civilizaciji čovjek koji se proglašio autonomnim, samodostatnim i koji je Boga potisnuo u sfere privatnosti? Gotovo da se u ime Božje ništa ne događa u društvu. Ne znači li to da je onda naš kršćanski pojam, kršćanska vizija Boga došla do jednog velikog svog nedostatka, a to je bez čovjeka. Tu je potrebno na neki način promišljati nove silnice kršćanske duhovnosti, koja će s jedne strane posredovati ono istinsko mesijansko, proročko iskustvo vjere koja izrasta iz vjernosti osobi Isusu Kristu i njegove vjernosti Bogu i Božjem poslanju Isusa ovome svijetu. Tada će nastajati svakako jedna nova duhovnost koja će se moći nositi s izazovima, koja će biti okrenuta budućnosti, koja će živjeti iz nade, nade u Božju vladavinu, Božje gospodstvo poviješću, u Božanski život.

Tijekom duhovnih vježbi ravnatelj vlč. Kutleša izvijesio je okupljene o stanju u hrvatskoj inozemnoj pastvu, a pismo potpore s novčanim prilogom upućeno je hrvatskim haaškim optuženicima.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Ovogodišnji sudionici duhovnih vježbi

SEMINAR ZA PASTORALNE SURADNICE I SURADNIKE

Kako odgajati mlade u vjeri?

Na seminaru za pastoralne suradnice i suradnike iz hrvatskih katoličkih misija iz Njemačke sudjelovalo je 37 sudionica i sudionika.

Seminar za pastoralne suradnice i suradnike iz hrvatskih katoličkih misija iz Njemačke o temi „kako odgajati mlade u vjeri“ održan je od 5. do 9. ožujka u Schöneiche nedaleko od Berlina, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta. Sudionike, kojih je bilo 37, na početku je pozdravio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić izražavajući radost što je ovogodišnji seminar upravo posvećen radu s mladima. Doc. dr. Ana s. Thea Filipović, članica družbe Naše Gospe iz Zagreba, tijekom seminara govorila je o psiho-socijalnom razvoju mladih u zreлом pubertetu i odgoju u vjeri, o odnosu mladih prema središnjim temama kršćanske vjere (Bog, Isus Krist i Crkva) te o mladima i euharistiji. Pastoralni teolog dr. Adolf Polegubić iz Frankfurta govorio je o vjernici-ma pred izazovom dijaloga i opraštanja.

„Katehetsko djelovanje

Crkve oduvijek se usmjeravalo prema mogućnostima, potrebama i zahtjevima pojedinih životnih dobi. Vjera je čin koji prožima čitavu osobu i zato sudjeluje u razvoju osobe koji se ostvaruje kroz čitav život. Svako razdoblje života povezano je s novim zadacima, u kojima vjera stoji pred izazovima. Kateheza kao odgovor vjere mora, dakako, poznavati i poštivati obilježja i posebne mogućnosti pojedinih životnih dobi. Kada je riječ o mladima, onda je u srcu religioznog odgoja i kateheze mladih izričita ponuda Krista iz Evanđelja, ponuda upućena svim mladima po mjeri mladih, uz obzirno shvaćanje njihovih problema. Pretpostavka dobro diferenciranog pristupa u religioznom odgoju i katehezi mladih jest poznavanje temeljnih obilježja njihova psiho-socijalnog razvoja. Na temelju tih obilježja moguće je shvatiti mogućnosti i ograničenja religioznog odgoja i kateheze u mladenačkoj dobi te jasnije prepoznavati,

Predavanja o mladima održala je dr. s. Ana Thea Filipović

odrediti i usmjeriti njihove ciljeve, sadržaje i metode“, kazala je dr. s. Filipović dodavši kako s otkrivanjem vlastite nutrine i duševnog života u pu-

Vjera je čin koji prožima čitavu osobu i zato sudjeluje u razvoju osobe koji se ostvaruje kroz čitav život. Svako razdoblje života povezano je s novim zadacima, u kojima vjera stoji pred izazovima. Kateheza kao odgovor vjere mora poznavati i poštivati obilježja i posebne mogućnosti pojedinih životnih dobi.

bertetu raste i sposobnost kritičkog promatranja ne samo vlastitog, nego i tuđeg duševnog života.

Govoreći o mladima i temeljnim sadržajima vjere, dr. s. Filipović je istaknula kako je mladenačka slika Boga u većini slučajeva više obilježena prirodnim religioznošću, nego Novim zavjetom. „Neki religijski pedagozi zato smatraju da u vjeronauku i katehezi pubescenata treba najprije govoriti o Bogu Stvoritelju i Začetniku svemira i svijeta koji se objavljuje u ljudskoj povijesti i sudbina-ma ljudi, a tek onda o Bogu Ocu Isusa Krista. Kako god taj pristup bio važan, ipak treba upozoriti da kateheza

i vjeronauk nipošto ne smiju ostati isključivo na govoru o Bogu filozofa i Bogu religija. S tim govorom treba povezati povijest spasenja i pomoći mladima da već u Starom zavjetu prepoznaju povezanost između stvaranja i otkupljenja. Bog koji je izveo sasuznjeni narod iz ropstva vrijedan je povjerenja zato što je on ujedno Stvoritelj neba i zemlje. Povezivanje stvaranja i oslobođenja (otkupljenja) u kojemu se pojavljuje Bog Izlaska ipak ne znači da mladi tom Bogu Biblije neće postavljati teška pitanja, prije svega pitanje o tome kako će riješiti problem zla“, kazala je. U nastavku je istaknula kako je važna susretna točka između mladih i Crkve upravo njezino istupanje i zalaganje za socijalnu pravdu, njezino zauzimanje pozicije u korist slabih, siromašnih, obespravljenih i zakinutih. „U tom pogledu dobro je u radu s mladima iskoristiti novije crkvene dokumente o katoličkome socijalnom nauku, koji mogu biti poticaj i na vlastiti socijalni angažman. Bilo bi pogrešno mladenački interes za socijalna pitanja i odgovarajuću orijentaciju crkvenog djelovanja unaprijed okvalificirati kao horizontalizam. Upravo se kod velikih mistika koji su bili tako blizu Bogu uvijek može uočiti intenzivan angažman i okretanje ljudima. S druge strane, međutim, mla-

dima treba također ukazati na to da socijalnom angažmanu ubrzo ponestane snage, ako se trajno ne hrani molitvom i ne nadahnjuje se motivacijom vjere i ljubavi prema Kristu. Kako god to bilo zahtjevno, mladima treba nastojati posredovati iskustvo da vjera ulijeva i ljubav prema Crkvi, i to ne zato što bi ona već bila savršena, nego zato što joj je Gospodin unatoč svim njezinim slabostima darovao svoga Duha. Mladi će ozbiljno shvatiti pitanje Crkve tek onda kada shvate da su i oni sami Crkva te da ih njezine manjkavosti i pogreške ne priječe da sami budu što bolja isto uvjerljivija Crkva".

U trećem predavanju o mladima i euharistiji dr. s. Ana Thea Fili-

Sudionici seminara pred Reichstagom

Sve je u Veleposlanstvu RH u Berlinu pozdravila veleposlanica dr. Vesna Cvjetković Kurelec

pović je kazala kako odnos mladih prema euharistiji nije moguće definirati jednoznačno, jer i sam pojam „mladi“ nije jednoznačan. „Tek kada si posvijestimo što za nas same znači euharistija i koje su nam dimenzije euharistije osobito važne, moći ćemo shvatiti i moguće razlike između vlastitih očekivanja i poimanja mladih, a možda i korigirati, upotpuniti i produžiti vlastito shvaćanje euharistije. Na temelju generacija kojima pripadamo, religioznog odgoja koji smo primili, teologije koju smo učili i duhov-

nosti koju smo njegovali, među nama je moguće susresti poimanja euharistije s prilično različitim naglascima“. Potom je govorila o značenju euharistije za pojedinca, o euharistiji koja stvara zajedništvo te o socijalnoj dimenziji euharistije. Dr. Polegubić je kazao kako dijalog, opraštanje i pomirenje spadaju u same temelje djelovanja Crkve i to kako na institucionalnoj razini, tako i na razini zauzetosti svakoga vjernika u crkvenom i društvenom poslanju. „Dijalog je ujedno osnovni preduvjet istinske komunikacije između ljudi bez obzira na njihove vjerske, nacionalne, političke ili neke druge razlike. Dijalog i opraštanje stoga će biti i ostati trajna zadaća i izazov za vjernike u Hrvatskoj, a upravo po takvom njihovom djelovanju prepoznat će se njihovo autentično življenje vjere bilo da djeluju kao pojedinci ili udruženi u svojih 50-ak privatnih vjerskih društava u Hrvatskoj. Pritom je vrlo važno da vjernici u Hrvatskoj neprestano ulažu u svoju izgradnju i to sudjelovanjem na raznim seminarima, predavanjima, simpozijima posvećenima posebno temama dijaloga, opraštanja i pomirenja. Biti i ostati na tragu dijaloga i opraštanja za vjernike praktično znači da budu ljudi ljubavi i vjere, jer 'čovjek vjere ne može ne biti i čovjek dijaloga i ekumenizma'. Takvim svojim zauzetim djelovanjem izravno utječu na stvaranje novih i pravednijih odnosa kako u Hrvatskoj tako i u svijetu te ostvaruju svoju temeljnu zadaću ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Za nadati se da će takvo djelovanje u budućnosti biti još djelotvornije“, rekao je.

Tijekom seminara upriličeno je studijsko putovanje u Berlin, a potom je sudionike u šetnju ulicom Unter den Linden, te Brandenburškim vratima i Reichstagu poveo II. tajnik u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Berlinu Daniel Glunčić. Prema protokolu u Veleposlanstvu RH u Berlinu sudionike je trebala primiti veleposlanica dr. Vesna Cvjetković Kurelec, koja je, kako je bilo kazano, bila spriječena obvezama, te je sudionike pozdravio opunomoćeni ministar toga Veleposlanstva Slavko Novokmet. Kasnije se priključila i veleposlanica koja je sudionicima zahvalila na svemu što čine u hrvatskim katoličkim misijama. Delegat Bebić joj je uz prigodnu riječ uručio dar. Misno slavlje služeno je u crkvi sv. Sebastijana u Berlinu u kojoj se Hrvati okupljaju na središnje misijsko misno slavlje. Misu je predvodio voditelj Hrvatske katoličke misije Berlin i njemački župnik fra Petar Čirko, zajedno s delegatom o. Bebićem i fra Matom Pudom, koji zajedno s fra Radoslavom Tolićem kao misijski vikar djeluje u toj misiji. Na poziv o. Čirka za sudionike je upriličena večera tijekom koje je on upoznao nazočne sa stanjem u HKM Berlin. Tijekom seminara upriličeno je predstavljanje triju knjiga stalnoga đakona u Hrvatskoj katoličkoj misiji Gießen Mate Valjana „Uvijek na putu“. Riječ je o razmišljanjima uz nedjeljna i blagdanska Evanđelja za godine A, B i C, u izdanju HKM Giessen i Udruge đaka Franjevačke klasične gimnazije iz Viskog.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

HKM FREIBURG-BAD SÄCKINGEN

Pod zaštitom hrvatskih svetaca i blaženika

|| Hrvatska katolička misija (HKM) Freiburg-Bad Säckingen osnovana je 1. svibnja 1970. godine, a danas broji oko 5000 vjernika. ||

Hrvatska katolička misija Freiburg-Bad Säckingen (Ludwigstr. 40-42, 79104 Freiburg; tel. 0761 33935; fax. 0761 34879) osnovana je 1. svibnja 1970. godine, a danas broji oko 5000 vjernika.

Iz misijske kronike

Misija se u početku prostirala na cijelom području Freiburgske nadbiskupije, u kojoj je u početku djelovao fra Dane Milas, član Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja iz Splita, koji je u Freiburg stigao 1. studenoga 1966. Nadbiskup dr. Herrmann Schäufler mu je povjerio duhovnu skrb za Hrvate „na području od Pforzheima do Bodenskog jezera i švicarske granice na jugu, na zapadu do francuske granice, te duboko u Schwarzwald na istoku“. Kad je 1970. osnovana misija prvim njezinim voditeljem postao je fra Jerko Runje, a naslijedio ga je te godine franjevac trećoredac fra Ivan Badurina koji je u misiji djelovao do 1984. Dana 23. rujna 1984. vodstvo misije preuzeo je također franjevac trećoredac fra Alojzije Duvnjak, koji misiju vodi do danas. Od HKM Freiburg se 1973. godine odvojila HKM Bad Säckingen, a voditeljem misije je postao fra Nikola Nižić. Nakon njege voditelji misije su bili fra Stjepan Mikulan, fra Božo Rimac i fra Božo Bugarija, također franjevci trećoredci. Godine 2002. HKM Bad Säckingen se ponovno vratila pod okrilje HKM Freiburg koja danas nosi naziv HKM Freiburg-Bad Säckingen, koju vodi o. Duvnjak. Kao pastoralna suradnica u misiji je djelovala s. Emilija Šerer, članica sestara sv. Križa iz Đakova, potom Nada Kolić do 2006., kada je prešla u HKM Singen. Nakon toga je godinu dana kao pastoralna suradnica djelovala Mara Hoeke-Sliško. Od 1. siječnja 2007. kao pastoralna suradnica djeluje Mirta Petric koja je u misiju stigla iz domovine, iz Đakova. Kao tajnica u misiji djeluje i prati na orguljama misna slavlja Mara Hoeke-Sliško.

Zajednička fotografija s biskupom Franjom Komaricom

Nedjeljna misna slavlja na području misije se služe u Freiburgu u crkvi Srca Isusova u 9.30 sati, u Rheinfeldu u crkvi sv. Josipa u 12.30 sati, svake druge nedjelje u Waldshud-Tiengenu u crkvi sv. Križa u 16 sati, te svake druge nedjelje u crkvi sv. Rafaela u Tisse-Neustadt u 16.30 sati. Misa se svakoga dana služi u misijskoj kapeli u Freiburgu u 18, a ljeti u 19 sati.

Pastoralne i druge aktivnosti

Na području misije djeluju dva pastoralna vijeća. Prvo je osnovao o. Duvnjak još 1984. godine. Svako broji po deset članova. U Freiburgu je predsjednica vijeća Slavica Mandić, a u Bad Säckingenu Željko Jukić. Članovi vijeća su vrlo aktivni. U misiji je aktivana i ministrantska skupina koja broji desetak članova. Vjeronauk se redovito drži u Lörrach-Stettenu gdje su dvije vjeronaučne skupine, a vjeronaučna se pouka drži u prostorijama Hrvatsko-njemačke humanitarne zajednice bl. Ivana Merza u tome gradu, koja djeluje od 2005. godine. Vjeronauk se za jednu skupinu djece drži u Rheinfeldu utorkom u skolopu hrvatske dopunske nastave. U Freiburgu se vjeronauk drži petkom za tri skupine, te subotom za još dvije u mi-

sijskim prostorijama. Subotom se također u Freiburgu okupljaju i članovi folklorne skupine, koje broje oko 20 članova, a vodi ih Mirta Petric. U Rheinfeldu je folklorna skupina za odrasle u osnivanju, koje utorkom uvježbava također Mirta. U misiji je oko 25 čitača. Veće se priredbe redovito održavaju za Božić i to u Freiburgu i Bad Säckingenu. Vjernici redovito hodočaste jedne godine u Lurd, a druge u Rim.

Fra Alojzije uza sve pastoralne djelatnosti na području svoje misije također dragovoljno pastoralno djeluje za naše zatvorenike u zatvoru u Freiburgu.

Posjet bolesnicima se redovito organizira u njihovim domovima ili u bolnicama. Ranije je to uz o. Duvnjaka radila i past. suradnica Nada Kolić, a o. Duvnjak se nada da će takvom praksom nastaviti i pastoralna suradnica Mirta Petric.

U misiji ima jedan hvala vrijedan običaj, a to je da se obitelji svakog novorođenog djeteta pošalje simboličan misijski dar od 20 eura. Valja također istaknuti kako je misija za vrijeme Domovinskog rata bila vrlo aktivna u prikupljanju i slanju humanitarne pomoći u Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. S takvim se djelovanjem nastavilo i danas, tako da je u 2006.

godini u domovinu poslano 9000 eura. Jednom godišnje se u misiji organiziraju obiteljski seminari koje vode predavači iz domovine. U planu je organiziranje i raznih korisnih predavanja. Valja također istaknuti kako je zauzetošću Hrvatsko-njemačke humanitarne zajednice bl. Ivana Merza u Lörrach-Stettenu, koje je predsjednik Ivan Matošević, u tome mjestu otvorena hrvatska dopunska nastava koju vodi Ana Durbić, u sklopu Koordinacije Mannheim na čelu s koordinаторicom Ljubicom Tadić.

O. Duvnjak ističe kvalitetnu suradnju sa socijalnim radnikom Zdravkom Pavlovićem, a također i s referentom u odjelu Socijalo i zdravlje u referatu Migracija i integracija Središnjice Njemačkog Caritasa u Freiburgu Stjepanom Hercegom.

Na području misije djeluje i Nogometni sportski klub „Croatia“, a u Freiburgu i Njemačko-hrvatsko društvo kojega je predsjednica Gisela Hölter-Arnold.

Voditelj misije fra Alojzije Duvnjak i pastoralna suradnica Mirta Petric

Poprsje bl. Stepinca u Freiburgu

„Na stanje u misiji gledam pozitivno i očekujem nekoga tko će me nakon dosta godina rada u ovoj misiji zamijeniti. Hrvatske zajednice koje djeluju u sklopu naše misije stavili smo pod zaštitu hrvatskih svetaca i blaženika. Tako zajednica u Freiburgu nosi ime bl. Alojzija Stepinca kojega je poprsje postavljeno u crkvi Srca Isusova u tome gradu. Ljudi se rado mole i pale svijeće. Bista je postavljena u svibnju 2006., a dar je ministra Bože Biškupića. U Rheinfeldu je zaštitnik zajednice sv. Leopold Bogdan Mandić. U Lörrach-Stettenu je zajednica stavljena pod okrilje bl. Ivana Merza. Imam osjećaj da se ljudi rado mole hrvatskim svecima i blaženicima. U Lörrach-Stettenu je ustanovljen molitve-

Hrvatski vjernici u Bad Säckingenu u narodnim nošnjama na proslavi sv. Fridolina

ni vijenac posvećen bl. Merzu, a u Freiburgu bl. Stepincu. Vijenac se sastoji od sv. mise, Pričesti i osobne molitve dotičnom svecu ili blaženiku na određenu nakanu“, kazao je voditelj misije o. Duvnjak koji je posebno istaknuo radost što su se mladi preko misijskih vijeća zauzeli u radu u misiji i tako daju svoj doprinos svatko na svoj način prema svojim mogućnostima i sklonostima.

Posebno svečano je u misiji bilo za pohoda Banjolučkog biskupa mons. Franje Komarice koji je 11. ožujka predvodio misu na blagdan sv. Fridolina u Bad Säckingenu i susreo se 10. ožujka s Hrvatima iz HKM Freiburg-Bad Säckingen u Lörrach-Stettenu. U koncelebraciji su bili domaći njemački župnik Peter Berg, o. Duvnjak te još jedanaest svećenika. Misnom slavlju pribivao je znatan broj Hrvata, od kojih veliki broj u narodnim nošnjama. Molitva vjernika moljena je i na hrvatskom jeziku. Na kraju misnog slavlja išlo se ophodom kroz grad, a među brojnim skupinama vjernika s barjacima bila je nazočna i skupina hrvatskih vjernika.

Većina vjernika iz Bosne i Hercegovine

Hrvatski vjernici su se nakon misnog slavlja i ophoda okupili u dvorani župe sv. Križa u tome gradu. Sve je na početku pozdravio o. Duvnjak, a potom u ime vjernika Viktor Soldo kazavši kako 85 posto hrvatskih vjernika s toga područja potječe iz Bosne i Hercegovine. „Počeli su dolaziti 'trbuhom za kruhom' šezdesetih godina prošlog stoljeća. Za nama su

se odmah uputili i hrvatski dušobrižnici kako bi spasavali svoj narod od asimilacije i sačuvali u nama vjeru otaca. Upravo zahvaljujući njima mi smo ostali vjerni Bogu i domovini.“ Dječja folklorna skupina pod vodstvom pastoralne suradnice Mirta Petric izvela je nekoliko folklornih točaka, a skupina djece i prigodni recital. Hrvati iz Waldshuta predali su mons. Komarici prigodnu sliku. U svome obraćanju nazočnima mons. Komarica je kazao da je najljepše kad je netko svoj sa svojima na svome. Istaknuo je kako smo svi stvoreni od zemlje iz svoga zavičaja te kako su svećenici spasili identitet svoga naroda u inozemstvu. U zabavnom dijelu nastupila je skupina „Triumph“ iz Villingena. Dan ranije, u subotu 10. ožujka mons. Komarica se susreo s Hrvatima iz HKM Freiburg-Bad Säckingen u prostorijama Hrvatsko-njemačke humanitarne zajednice bl. Ivana Merza u Lörrach-Stettenu, koja djeluje od 2005. godine. U ime zajednice, koja broji oko pedeset članova, mons. Komaricu pozdravio je njezin predsjednik Ivan Matošević koji mu je srdačno zahvalio na posjetu te mu predao novčani dar. Potom je misno slavlje u crkvi sv. Fridolina u tome gradu služio mons. Komarica u zajedništvu s voditeljem misije o. Duvnjakom. Na kraju mise skupina djece otpjevala je pjesmu „Krist na žalu“. Nakon mise nastavljen je susret mons. Komarice s vjernicima u prostorijama spomenute zajednice, a misija je prikupila 3.400 eura za pomoć Caritasu Banjolučke biskupije.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Piše:
Tonči
Matulić

BIBLIJA I BIOETIKA

Etika kvalitete života

Presudna je kvaliteta, ali ne u smislu bitka, nego u smislu subjektivističke kalkulacije ukusa i želja spram materijalnih vrijednosti.

Sintagma kvalitete života je postala sinonim za etiku u tehnološki razvijenim zemljama. Razvoj tehnologije je intimno povezan s razvojem znanosti, posebno medicinskih, bioloških i informatičkih. Tehnologija i znanosti zajedno tvore osnovu društvenoga napretka. Napredak se, pak, ostvaruje pomoću proizvodnje. Gdje je slabo razvijena industrija, tamo nema ni dobre ekonomije ni razvijenoga tržišta. Glavne pokretačke snage društvenoga napretka su, dakle, ekonomija i tržište. Zemlje koje imaju jaku ekonomiju i razvijeno slobodno konkurentsko tržište ubrajaju se u napredne zemlje. Razvijenost pojedine zemlje mjeri se stupnjem znanstveno-tehnološkog, industrijskog, ekonomskog i tržišnog napretka. U svemu tome nema ničeg neobičnoga. To je samo pojednostavljeni prikaz glavnih stupova na kojima počiva cjelokupno ustrojstvo modernoga, tehnološki i gospodarski razvijenoga društva. Taj prikaz, međutim, skriva novu logiku poimanja života općenito i ljudskoga posebno. Ta nova logika više ne skriva svoju agresivnost. A sve i da hoće ne može je sakriti zbog društvenoga napretka. Njega svi podržavaju i očekuju. Svi žele više imati i bolje živjeti. Ljudska želja za napretkom je neutaživa. Agresivnost nove logike nije neka neodređena i neosobna sila. Ona ima svoje osobno uporište u čovjekovim težnjama za sretnijim, kvalitetnijim i dugovječnijim životom.

Problem se vrti oko života, ali ne više oko pukog preživljavanja, nego odsada oko traženja kvalitetnog i zadovoljnog življenja. Vratnja se najprije događa oko kvalitete ljudskoga života, a zatim se zamah vrtnje prenosi na kvalitetu prirodnoga života. Negativni dokaz toga je suvremena ekološka kriza, tj. bolesno društveno stanje i poremećeni odnosi prema ostalim živim bićima, pojedinačnim ekosustavima i prirodnom životu u cjelini. Pritom je važno primijetiti sljedeće. Naime, stvarnost ljudskoga života u suvremenom društvu je do te mjere isprepletena ili, preciznije rečeno, po-

dređena ekonomiji, tržištu, tehnologiji, znanosti i industriji da se ona redovito meri i vrednuje samo ekonomskim, tržišnim, tehnološkim, znanstvenim i gospodarskim kriterijima i pravilima. Takvi kriteriji i pravila tvore bit nove logike poimanja života koja se svodi na kvalitetu života. U društvenim uvjetima u kojima glavnu riječ imaju ekonomske analize, tržišni odnosi, tehnološka postrojenja, znanstveni prijekti i industrijska proizvodnja, ljudski život dramatično gubi smisao darovanosti i tajanstvenosti, dok se njegova vrijednost mjeri kalkulacijama cijene za platiti i koristi za dobiti. Razvijene zemlje neprestano bitku vode oko socijalnih prava, a razlog tome leži u činjenici što je ljudski život doveden u situaciju u kojoj traži zadovoljenje odgojnih, obrazovnih, psihičkih, stručnih, profesionalnih, fizičkih i zdravstvenih kriterija da bi mogao aktivno sudjelovati u razvoju društva i zadržati korak s napretkom. Ljudi koji u krvavoj društvenoj borbi za sretniji i kvalitetniji život zaostaju, osuđeni su na izolaciju i eliminaciju. Takvi ljudi su izravne žrtve agresivnosti nove logike poimanja života. Čak i u socijalno osjetljivim zemljama postoji agresivnost, samo se drugačije manifestira. Naime, u razvijenim zemljama u kojima djeluje nova logika poimanja života, svakodnevno dolazi do radikalnog obračuna s tradicionalnim poimanjem života koje u ekonomskim, tržišnim, tehnološkim, znanstvenim i gospodarskim čimbenicima niti vidi niti može vidjeti glavne i presudne kriterije za vrednovanje života u sebi.

Zaborav istinske etike

Glavna načela etike kvalitete života nemaju uporište u metafizičkom i etičkom određenju života u sebi, nego u ekonomskim, tržišnim, tehnološkim, znanstvenim i proizvodnim čimbenicima. Naime, etika kvalitete života prisvaja agresivnu logiku poimanja života koja apsolutizira kalkulaciju s cijenom za platiti i koristi za dobiti. To znači da je vrijednost života općenito i ljudsko-

ga života posebno izmjerljiva matematički. Te kalkulacije uzimaju u obzir samo materijalne kriterije cijene i koristi. Kad je cijena previsoka, a korist minimalna ili nikakva, onda to navodno pokazuje da je život beskoristan.

Ipak, etika kvalitete života uopće nije etika u pravom smislu riječi. Ona kriterije za vrednovanje ljudskoga života u sebi uzima isključivo iz ekonomije, tržišta, tehnologije, znanosti i industrije. I to su ljudske djelatnosti. No, one ne mogu iz samih sebe dati odgovor na pitanje kako čovjek treba dobro djelovati i kako se treba ispravno ponašati. To je predmet etike. Prema tome, ekonomija, tržište, tehnologija, znanosti i industrija ne određuju bit etike, jer i one same potpadaju pod etičko vrednovanje. One ne mogu određivati bit etike i istovremeno se bitno razlikovati od etike. To je kontradikcija. Posljedično, ni svaka pojedinačno ni sve one zajedno ne mogu odgovoriti na pitanje o vrijednosti života u sebi, jer je to eminentno etičko i metafizičko pitanje. Zbog toga etika kvalitete života ne podnosi nikakve metafizičke pretpostavke života niti poštuje strogo etičke kriterije. Ona priznaje samo agresivnu logiku kalkulacije, a takvu logiku omogućavaju samo materijalne vrijednosti. Suvremeni promicatelji etike kvalitete života zaobilaze spomenutu kontradikciju na način da umjesto ekonomije, tržišta, tehnologije, znanosti i industrije u kalkulacijama prednost daju individualnim željama pojedinaca koje vješto promoviraju u ljudska prava i slobode. Etika kvalitete života se tako pretvara u neizlječivo individualističku etiku. Ona je drugo ime za individualizam koji se ravna agresivnom logikom ekskluzivnoga humanizma. Boljim uvidom u stanje svijesti i savjesti suvremenoga čovjeka dolazi se do zaključka da ondje vlada zaborav istinske etike. Ono što se krije iza etike kvalitete života je tek jedna mizerna etiketa. Presudna je kvaliteta, ali ne u smislu bitka, nego u smislu subjektivističke kalkulacije ukusa i želja spram materijalnih vrijednosti. ■

Ohne Gott sind wir wertlos

Liebe Leserinnen, liebe Leser!

Haben Sie jemals darüber nachgedacht, was einen Menschen wertvoll macht? Bei aller Bescheidenheit muss jeder Mensch erst einmal erkennen, was ihn wertvoll macht. Worin liegt der Wert des Menschen, dass Gott seinen Sohn in die Welt geschickt hat, damit dieser sie erlöst: In materiellen Gütern, teurer Kleidung, in der Schönheit des Körpers, im gesellschaftlichen Status oder im Beruf, den er ausübt, oder etwa im Alter?

Wir alle möchten, der eine so und der andere so, in den Augen der anderen Menschen groß sein. Während einige ihren Wert selbst zu steigern versuchen, sei es durch Zwang, Erpressung, Tricks, durch List und verschiedene Intrigen, sind sich andere darüber bewusst, dass sie ihren Wert in den Augen der anderen Menschen nur durch den Einsatz für das Wohl der Gesellschaft und der Menschheit erhöhen können. Im Alten Testament ist an mehreren Stellen die Rede von den Werten einer Person. Der erste Wert des Menschen liegt darin, dass er die Krone der Schöpfung ist. Der Bibel nach wurde er nach dem „Abbild Gottes“ erschaffen. Wir wollen das mit den Worten des Schreibers Sirach erläutern: „Ihm selbst ähnlich hat er sie mit Kraft bekleidet und sie nach seinem Abbild erschaffen.“ (Sir 17, 3). Daraus schließen wir, dass alle Menschen gleich viel wert sind, ohne Rücksicht darauf, wann sie geboren sind, Wessen Stand und welchem Volk sie angehören. Gott ist derjenige, der es ermöglicht, dass etwas einen Wert hat. Er rät uns, uns zu bereichern und uns mit den Gewändern der Erlösung zu kleiden. Leider kann der Mensch durch eigenes Verschulden, durch Sünde und Ungehorsam, sich selbst vor Gott „bloßstellen“, so wie das Adam getan hat oder die hochmütige Kirche in Laodizea, die behauptet hat: „Ich bin reich und wohlhabend, und nichts fehlt mir. Du weißt aber nicht, dass gerade du elend und erbärmlich bist, arm, blind und nackt!“ (Offb 3, 17). Wenn je-

mand denkt, sein Wert läge im Äußerlichen, korrigiert ihn das Wort Gottes, denn im Alten Testament steht: „Sieh nicht auf sein Aussehen und seine stattliche Gestalt, denn ich habe ihn verworfen; Gott sieht nämlich nicht auf das, worauf der Mensch sieht. Der Mensch sieht, was vor den Augen ist, der Herr aber sieht das Herz“ (Vgl. 1 Sam 16, 7). Nach der Lehre des Apo-

stels Johannes steigt der Wert derjenigen, die an Jesus glauben und ihn als ihren Herrscher angenommen haben. Ihnen hat Jesus die Macht geschenkt, Kinder Gottes zu werden. Ihre „Geburt“ als Kinder Gottes ist ein Geschenk von Gott Vater und Sohn durch den Heiligen Geist. Wenn wir alles das bedenken, dürfen wir dann die Frage stellen: Wie viel sind wir

wert? Wir sind so viel wert, wie viel uns Gott selbst wertgeschätzt hat. Der Wert bzw. der Preis ist zu hoch, vergossen wurde das Blut vom Lamm Gottes. Die Reinigung von der Sünde und die Versöhnung mit Gott.

Gott hat uns folglich die Macht gegeben, ihn in unserem Herzen aufzunehmen. Hierin liegt mein, dein und unser Wert. Auf diese Weise werden wir zu Verwandten, d.h. zu Schwestern und Brüdern untereinander. So schafft Gott bei den Christen eine Gemeinschaft, die ein und derselbe Glaube und die Liebe ein und desselben Geistes verbindet. Alles, was die Mitglieder dieser Gemeinschaft durch Worte und Taten verrichten, das verrichten sie im Namen des Herrn Jesus, Gott dem Vater zu Ehren. Jetzt wissen wir, woher der Wert eines Menschen – eines Christen kommt. Ohne Gott wäre der Mensch wertlos, es gäbe ihn gar nicht, er wäre nichts und niemand.

Nach der Auferstehung Jesu haben die Apostel erkannt, dass die Menschen durch Jesus ein „Leben in Fülle“ erhalten haben. Jeder Mensch ist im Grunde so viel wert, wie er an diesem Leben Gottes teilnimmt, in welchem Ma-

„Zum Dasein hat er alles geschaffen, und heilbringend sind die Geschöpfe der Welt...“ (Weish 1, 14)

ße er es an diejenigen überträgt, die es nicht haben. Im Übrigen sind wir auch noch so viel wert, wie wir dem Geist Christi erlauben, uns zu erfüllen und zu formen und uns in denjenigen Dienst der Schwestern und Brüder zu stellen, der durch die Vorsehung Gottes für uns bestimmt ist. Am Jüngsten Tag wird Gott uns nicht fragen, wie wir uns selbst oder die anderen bewertet haben.

Er wird unseren Glauben bemessen und die Taten, die wir in seinem Namen verrichtet haben. Auf seine göttliche Waage wird er unsere Treue zu ihm legen, alle Taten, die wir vollbracht haben und die Schätze, die wir auf Erden für den Himmel angesammelt haben. Demjenigen, bei dem die göttliche Waage zeigt, dass er eine hohe Meinung von sich hatte und über die anderen das Schlechteste dachte, dass er im Leben zuerst nach allem Möglichen gesucht und das Königreich Gottes an den letzten Platz gestellt hat, dass er alles und jeden mehr als Christus geliebt hat, dass er nicht sein tägliches Kreuz auf sich genommen hat und mit ihm gegangen ist, wem sie zeigt, dass seine Taten nicht aus Liebe und im Glauben an den Ruhm Gottes und in seinem Namen verrichtet wurden, und offenbar wird, dass er „O Herr, o Herr!“ gerufen hat und nicht den Willen Gottes ausgeführt hat, dem wird Gott schwere Worte sagen: „Ich habe dich nie gekannt. Geh fort von mir, du Missetäter!“ Daher beten wir, Schwestern und Brüder, dass unsere Tage mit guten Taten erfüllt werden, besonders gegenüber den Schwestern und Brüdern. Es sei am Schluss auch noch gesagt, dass wir in den Augen Gottes so viel wert sein werden, wie viel hungrige Menschen wir gespeist haben, durstigen zu trinken gegeben haben, nackte und barfüßige eingekleidet haben, Kranke besucht haben und Fremde aufgenommen haben. So wird der auferstandene Christus, dessen Taten, Mühe und Beharrlichkeit auf der Waage schwer wiegen, den Sieger belohnen und von den Toten zum ewigen Leben auferstehen lassen. Möge Gott geben, dass uns die göttliche Waage als wertvolle Menschen bemisst.

Frohe und gesegnete Ostern wünscht Ihnen

Ihr P. Josip Bebić, Delegat

1000 JAHRE BISTUM BAMBERG

1000 JAHRE BISTUM BAMBERG

Zehn Jahrhunderte Bistumsgeschichte im Überblick

Allerheiligen 1007 – Das Bistum Bamberg wird auf Initiative von König Heinrich II. bei der Reichssynode in Frankfurt gegründet. Heinrich will von Bamberg aus die Slawen am Obermain missionieren und einen politischen Gegenpol zu den Markgrafen von Schweinfurt setzen. Die Bistümer Würzburg und Eichstätt müssen dem neu gegründeten Bistum Land abtreten. Heinrich veranlasst den Bau des Doms und der Domschule zur Ausbildung von Klerikern. Erster Bischof von Bamberg wird Eberhard I. Er weiht 1012 den Dom ein und gründet die Benediktinerabtei St. Michael.

11. Jh. – Der Bamberger Bischof Suidger wird 1046 zu Papst Clemens II. gewählt. Er wird als einziger Papst nördlich der Alpen begraben: im Bamberger Dom.

12. Jh. – Das Bistum Bamberg entwickelt sich zu einem Hochstift mit politischem und wirtschaftlichem Einfluss. Der heilige Bischof Otto I. unternimmt von hier aus Missionsreisen zu den Pommern und gründet Spitäler und Klöster. Heinrich II. wird 1146 von Papst Eugen III. heilig gesprochen.

13. Jh. – Heinrichs Frau Kunigunde wird 1200 von Papst Innozenz III. kanonisiert. Bischof Ekbert von Andechs veranlasst den Wiederaufbau des zerstörten Doms und weiht diesen 1237 wieder ein. Um 1225 entstehen die Domherrenhöfe.

14. Jh. – 1338 wird mit dem Bau des Langhauses der Oberen Pfarre begonnen, die ein Gegengewicht zur „Unteren Pfarre“ (St. Martin) bildet. Zum Gnadenbild des Hochaltars, das Maria mit dem Kind zeigt, pilgern bald viele Gläubige. Das Chorgestühl im Bamberger Dom entsteht ab 1392.

15. Jh. – 1443 entsteht ein neues Hochgrab für Bischof Otto I. mit einem Durchgang, damit die Gläubigen dem Heiligen besonders nahe sein können. 1461 wird Bamberg zu einer bedeutenden Metropole der neuen Buchdruckkunst, in der illustrierte Bibeln hergestellt werden.

16. Jh. – Während der Reformation nimmt etwa die Hälfte des Bistums das protestantische Bekenntnis an – die Diözese wird zum Diaspora-Bistum. 1586 wird das Bamberger Priesterseminar gegründet, das ein Gymnasium zur Allgemeinbildung

Der
Bamberger
Erzbischof
Dr. Ludwig
Schick

und eine Oberstufe zur theologischen Ausbildung der Seminaristen umfasst. Bischof Johann Gottfried von Aschhausen holt die Jesuiten nach Bamberg, wo sie seit 1611/13 das Gymnasium und Priesterseminar führen.

17. Jh. – 900 Menschen fallen den Hexenverfolgungen im Bistum zum Opfer. Anschließend sterben wieder viele Menschen im 30jährigen Krieg. 1647 entsteht in Bamberg eine Hochschule: Bischof Franz von Hatzfeld gründet eine Akademie. Die Lehre an der theologischen und philosophischen Fakultät überträgt er den Jesuiten.

18. Jh. – 1717 entsteht in Bamberg eine Niederlassung der Englischen Fräulein. In der Barockzeit erlebt das Wallfahrtswesen einen Aufschwung. Die traditionellen Wallfahrtsorte des Bistums, Vierzehnheiligen, Gößweinstein und Marienweiher können die Massen der Besucher nicht mehr fassen. So entstehen viele weitere Wallfahrtsorte, wie zum Beispiel die Hankirche bei Prächting. Bischof Franz Ludwig von Erthal setzt sich sozial für die Menschen in seinem Bistum ein: Er errichtet 1789 das Allgemeine Krankenhaus und förderte die Einführung einer Krankenkasse.

19. Jh. – Mit der Säkularisation fällt 1803 der gesamte weltliche Besitz der Kirche an den Freistaat Bayern. Die Volksfrömmigkeit und Seelsorge erlebt durch staatliche Restriktionen einen Niedergang. 1818 wird der Bamberger Bischof zum Erzbischof ernannt. Seitdem leitet er eine Kirchenprovinz, zu der neben Bamberg die Bistümer Speyer, Eichstätt und Würzburg gehören.

20. Jh. – 1921 wird der Diözesancharitasverband Bamberg gegründet. 1926 beginnt der Architekt Ludwig Ruff am Heinrichsdamm mit dem

Bau eines neuen Priesterseminars im Bauhausstil. Ab 1933 leidet die Kirche im Erzbistum unter dem Nationalsozialismus. Geistliche werden verhaftet, die katholische Presse vernichtet und die katholischen Vereine verboten. Nach 1945 finden über eine halbe Million Heimatvertriebene eine neue Heimat im Erzbistum Bamberg. 1966 findet der 81. Deutsche Katholikentag in Bamberg statt.

21. Jh. – 2006/07 feiert die Erzdiözese Bamberg ein Jahr lang ihr 1000jähriges Bestehen.

Aus dem Gruß von Benedikt XVI. zur Eröffnung des Bistumsjubiläums am 1. November 2006

Meinem verehrten Bruder Erzbischof Ludwig Schick Erzbischof von Bamberg! Verehrter Mitbruder im Bischofsamt! Liebe Brüder und Schwestern im Herrn!

Mit besonderer Freude habe ich davon Kenntnis erhalten, daß das Erzbistum Bamberg vom 1. November 2006 bis zum 1. November 2007 ein Jubiläumsjahr aus Anlaß seines tausendjährigen Bestehens feiert. Wenn ich auch nicht – wie es mein Vorgänger Benedikt VIII. im Jahre 1020 getan hat – in eigener Person nach Bamberg kommen kann, so soll doch zur Eröffnung der Jahrtausendfeier des Erzbistums der herzliche Segensgruß des Nachfolgers des heiligen Petrus nicht fehlen. Zu diesem festlichen Tag übermittle ich Ihnen, lieber Mitbruder, und allen anwesenden Mitbrüdern im bischöflichen Amt, den Priestern, Diakonen und Ordensleuten sowie allen Gläubigen, die am Eröffnungsgottesdienst teilnehmen, herzliche Glück- und Segenswünsche. Mit Euch blicke ich auf den langen Weg zurück, den das Bistum des heiligen Heinrich durch ein Jahrtausend gegangen ist, das von tiefgreifenden politischen, kulturellen und religiösen Umbrüchen gekennzeichnet war. Daß in all diesen Stürmen Hirten und Gläubige „den guten Kampf gekämpft, den Lauf vollendet und den Glauben bewahrt“ (2 Tim 4, 7), ja auch Zeiten kraftvoller Blüte des Glaubens erlebt haben, ist wahrlich Grund genug, aus dankerfülltem Herzen ein freudiges „Te Deum“ an-

zustimmen, das nun das ganze Jubiläumsjahr nicht verstummen soll.

Bei dieser Rückschau fällt unser Blick neben dem heiligen kaiserlichen Stifterpaar auf Bischof Suidger, der auch als Papst Clemens II. sein ihm so liebes Bistum Bamberg beibehalten und in seinem Dom bestattet werden wollte. Wir denken an Otto, den heiligen Bischof, der nicht nur seinem Bistum ein vorbildlicher Hirte war, sondern auch den Pommern das Evangelium gebracht hat. Wir erinnern uns an die Stürme der Glaubenspaltung, die die Grundfesten des Bistums Bamberg erschüttert haben. Wir begegnen aber auch nicht wenigen Priestern und Gläubigen, die – wie die Nonnen von St. Klara in Nürnberg, geleitet von ihrer gelehrten Äbtissin Caritas Pirckheimer

– in aller Not ein bewundernswertes Zeugnis des Glaubens und der Treue zur Kirche abgelegt haben. Schließlich waren es erleuchtete und eifrige Hirten – allen voran Johann Gottfried von Aschhausen –, die den Wiederaufbau des darniederliegenden kirchlichen Le-

bens unerschrocken in Angriff genommen haben. Ungeachtet großer Widerstände haben sie sich bemüht, Lehren und Weisungen des Reformkonzils von Trient ins Werk zu setzen. So haben sie eine Zeit der Blüte des religiösen und kulturellen Lebens eingeleitet, von der nicht nur viele und wertvolle Werke der kirchlichen Kunst und Architektur zeugen, sondern auch verschiedene Ausdrucksformen der Volksfrömmigkeit, die bis auf den heutigen Tag in vielen Gemeinden gepflegt werden. Als Aufklärung und Rationalismus die Grundlagen des Glaubens in Frage stellten, wußte der Fürstbischof Franz Ludwig von Erthal als umsichtiger und tieffrommer Hirte in treuer Gefolgschaft zu Papst und Kirche klug die Spreu vom Weizen zu sondern, so daß das gute Neue dem guten Alten zu dienen vermochte. Auf diese Weise wurde der Grund dafür gelegt, daß der katholische Glaube weiter Kreise auch den Ideologien des späten 19. und des 20. Jahrhunderts standhielt, wie die

nicht wenigen Glaubenszeugen aus der Zeit des Dritten Reiches beweisen. All dies ist wahrlich Grund zu Lob und Dank gegen Gott, der sein Volk auf dem Weg durch Licht und Dunkel dieses Jahrtausends geleitet hat.

Die Feier dieses Millenniums soll jedoch nicht so sehr ein Verweilen im Gedenken an eine bedeutende Vergangenheit sein. Vielmehr gilt es, aus deren reichem Erbe jene Kräfte zu schöpfen, die das Gottesvolk des Erzbistums Bamberg befähigen, der Mahnung des Apostels zu folgen: „Seid stets bereit, jedem Rede und Antwort zu stehen, der nach der Hoffnung fragt, die euch erfüllt“ (1 Petr 3, 15), und so Zeugnis für Jesus Christus zu geben. Zu Recht habt Ihr Euch für das Jubiläumsjahr – und darüber hinaus – zum Vorsatz gemacht, einander im Glauben zu stärken, Gemeinschaft zu leben und für die Menschen da zu sein. Es ist ja die Hauptaufgabe einer jeden Gemeinschaft von Gläubigen, dafür zu sorgen, daß auch die nachfolgenden Generationen den Zugang zur Wahrheit und zum Heil in Jesus Christus finden. Gewiß ist deshalb viel von Neu-evangelisierung, von Erneuerung der Kirche die Rede, werden Strukturreformen und pastorale Programme entworfen und dafür mancherlei Anstrengungen unternommen. Doch darf dabei nicht vergessen werden, was ein großer Prediger, Aegidius von Viterbo, auf dem 5. Laterankonzil gesagt hat: „Reform der Kirche geschieht dann, wenn sich die Menschen durch das Heilige umformen lassen, nicht aber dadurch, daß die Menschen sich das Heilige anpassen“. Wahre Erneuerung der Kirche entspringt in der Tat stets aus vertiefter Einsicht in die von Gott geoffenbarte Wahrheit und aus der Bereitschaft, sich vom Heiligen ergreifen und formen zu lassen. Ein solcher geistlicher Aufbruch ist letztlich nicht allein das Ergebnis pastoraler Strategien, sondern vor allem das Werk der Gnade in der Tiefe der Herzen. Eigentlich geht es da um die je neue Begegnung eines jeden mit dem in seiner Kirche geheimnisvoll gegenwärtigen Christus. Zu dieser Begegnung führen das Bemühen um Treue im täglichen Gebet und um die ehrfürchtige Feier des Mysteriums von Leiden, Tod und Auferstehung des Herrn in der heiligen Liturgie, die Hochschätzung der Sakramente – nicht zuletzt des Bußsakramentes – sowie das beharrliche Streben nach

Verwirklichung des Evangeliums im Alltagsleben. All das soll darum auch in Familien und Pfarreien aufs neue selbstverständlich werden. Aus solchem Grund erwächst die Kraft zum Zeugnis für Christus in der Welt.

An diese Sendung, die Welt im Geiste Christi zu gestalten, gemahnt Euch ein überaus kostbarer Zeuge der tausendjährigen Bamberger Geschichte: der Sternenmantel des heiligen Kaisers Heinrich. In seinem Mittelpunkt steht das Bild des herrscherlichen Christus. Um ihn herum gruppieren sich die Bilder von Bischöfen und Heiligen und vor allem die den Kosmos darstellenden Sternbilder und sagen uns: Christus ist der Herrscher des Alls. Dieser Mantel ruhte auf den Schultern des Kaisers als sichtbares Zeichen seiner Würde und Sendung. Denn das Amt des Kaisers diente dem Auftrag der Kirche, der Herrschaft Christi in der Welt der Menschen den Weg zu bereiten: dem Reich der Wahrheit und des Lebens, der Heiligkeit und der Gnade, dem Reich der Gerechtigkeit, der Liebe und des Friedens. An dieser Sendung hat jeder getaufte und gefirmte Christ als Glied des Volkes Gottes, des auserwählten Geschlechts und der königlichen Priesterschaft (vgl. 1 Petr 2, 9), ganz persönlich Anteil. Im Vertrauen auf die Fürsprache der heiligen Bistumspatrone Heinrich, Kunigunde und Otto bete ich zu Gott, daß alle Gläubigen diese ihre Mission stets neu erkennen und annehmen mögen. Insbesondere bete ich darum, daß all jene jungen Männer und Frauen, die der Herr zum Priestertum oder zum Ordensleben berufen will, seine Stimme hören und ihm bereitwillig folgen. Der Dreieinige Gott, von dem „jede gute Gabe und jedes vollkommene Geschenk kommt“ (Jak 1, 17), begleite die Feier des Millenniums des Erzbistums Bamberg mit der Fülle seiner Gnade, damit auch dort unsere tägliche Bitte erfüllt werde: „Dein Reich komme. Dein Wille geschehe, wie im Himmel, so auf Erden“. Liebe Katholiken in der Erzdiözese Bamberg, das große Bistumsjubiläum, dessen Ihr ein Jahr lang gedenkt, sporne Euch im Zeugnis für den auferstandenen Herrn an und stärke Euren Einsatz im Glauben und in der Liebe in Gemeinschaft mit Eurem Hirten und der weltweiten Katholischen Kirche, damit Ihr in Freude das Kommen Christi bereitet und erwartet.

www.eo-bamberg.de

SINDELFINGEN Preduskrсна duhovna obnova

U ponedjeljak 12. ožujka predvodena svećenikom iz domovine fra Miroslavom Bustrucem u Crkvi Presvetog Trojstva, u Sindelfingenu u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Sindelfingen, završena je petodnevna korizmena duhovna obnova koja je priređena od 8. do 12. ožujka, kao priprava za Uskrs. U obnovi je sudjelovao veliki broj vjernika.

„S Isusom i Marijom na putu povratka k Ocu“, bio je zajednički naziv i geslo ovogodišnjih upriličenih dnevnih zanimljivih predavanja tijekom obnove: Zašto živim, Smisao patnje, Isus – smisao života, S Marijom na putu vjere, kao i misna slavlja, križni put te klanjanja pred Prevetim nakon predavanja. U subotu i nedjelju koncertom i pjesmama program obnove, kao i misnih slavlja, obogatila je poznata kantautorica, izvođačica duhovnih pjesama Marijana Zovko iz Ulma.

U nedjelju je bio upriličen i susret s roditeljima prvopričesnika i potvrđenika. Prigodnim propovijedima, na-

putcima sindelfingenskim hrvatskim vjernicima fra Miroslav Bustruc je između ostaloga poručio smisao du-

Voditelj duhovne obnove
fra Miroslav Bustruc

hovne obnove katolika i kršćana u pripremi za doček Uskrsa, kazavši kako ne smijemo biti dostatni sami sebi jer da je za nas najvažniji susret s Isusom, a taj susret nam omo-

gućuje da shvatimo smisao života. Upozorio je da čovjek ne smije pripadati čovjeku kao Bogu, muž ženi ne smije biti bog, a niti žena mužu božica, njihova djeca ne smiju biti božanstva. Bog nam pomaže živjeti sebe, a ne život drugih. Doista, da bismo mogli drugima pomoći, potrebno je da se nama pomogne. Da bismo mogli druge voljeti, sami trebamo primiti ljubav. **Tekst i snimke: Biserka Lukan**

Obnovu je obogatila kantautorica Marijana Zovko

BERLIN Dodjela nagrade „Franjo Basić“

Dobitnici nagrade Hartmut Koschyk i prof. dr. Zoran Jašić s Danielom Glunčićem

Njemačko-hrvatsko društvo iz Bonna je u suradnji s Njemačko-hrvatskim savezom iz Berlina i pod pokroviteljstvom Saveza njemačkih poslodavaca, na svečanosti u Zastupništvu Slobodne države Bavarske

u Berlinu 21. ožujka dodijelilo prvi put nagradu „Franjo Basić“. Nagrada nosi ime po utemeljitelju Njemačko-hrvatskog društva iz Bonna dr. Franji Basiću, svećeniku na službi u tamošnjoj njemačkoj župi sv. Ivana

Krstitelja i sv. Petra i Pavla. Prvi nositelji te utemeljene nagrade koja se dodjeljuje za istaknuti angažman i izgradnju njemačko-hrvatskih odnosa i zalaganje za strukture civilnog društva su Hartmut Koschyk i prof. dr. Zoran Jašić. Svečanost dodjele nagrade „Franjo Basić“ je, kako i doliči njezin u sadržaju i značenju, u berlinskom zastupništvu Bavarske, kao goste okupila brojne Nijemce i Hrvate, predstavnike hrvatske i njemačke države, mješovitih njemačko-hrvatskih udruga, predstavnike njemačkog kulturnog i političkog života, kao i hrvatskih udruga i društava, te Hrvatske katoličke misije. Kroz program je vodio Daniel Glunčić, predsjednik Njemačko-hrvatskog društva Bonn.

Na svečanosti je između ostalog istaknuto kako je dr. Franjo Basić bio neumorni graditelj mostova između Hrvata i Nijemaca, čovjek i svećenik koji je za ljude uvijek bio tu, uvijek blizak i dostupan. Bio je veliki hrvatski patriot i veliki prijatelj Nijemaca, doktor sociologije koji je studirao u Hrvatskoj, Italiji, Americi i Velikoj Britaniji. Umro je nakon teške bolesti 2000. godine.

Tekst i snimka: Sonja Breljak

SINDELFINGEN

Seminar za ženidbu

Što je brak po Zakoniku Katoličke Crkve, a što bračno zajedništvo, roditeljstvo, međusobno razumijevanje, tolerancija, partnerstvo, planiranje obitelji u suvremenom društvu, saznao je petnaest parova, budućih supružnika koji su od četvrtka 1. do nedjelje 4. ožujka sudjelovali na Seminaru za ženidbu u organizaciji HKM Sindelfingen, upriličenom u misijskoj dvorani. Psihologinja Zrinka Lučić-Vrhovac parovima je održala predavanje o nesuglasicama u zajedničkom životu te kako ih prevladati, izbjeći već na početku. O odgovornom roditeljstvu i planiranju obitelji govorila im je liječnica Mirjana Vidačković, a o svojim dugogodišnjim uspješnim brakovima s više djece govorili su im supružnici Rašić iz Stuttgarta te Perić iz Leonberga. Nakon završne nedjeljne večeri brak je kao zajednicu čovjeka-

Sudionici seminara s fra Marinkom i dr. Mirjanom Vidačković

muškarca i žene sudionicima obrazložio fra Marinko Vukman s biblijskim i crkvenim institucionalnim tumačenjima istaknuvši kako je sakrament ženidbe dug ljubavi prema svome narodu, te upozorio na duhovnu, unutarnju pripremu budućih supružnika na taj životno važan presudni sakrament, a odgovarao je i na mnoga zanimljiva suvremena prijevorna pitanja, stavove Crkve o pravu nerođenih na život,

neradnoj nedjelji. Odlučili smo se na crkveni brak zato što smo vjernici, te stoga što je to tradicija, pa bila je to ljubav na prvi pogled, kazali su Renata Prce i Marko Maglica kao i Robert Prce i Mirjana Kraljević. Svim sudionicima seminara je na kraju dobre želje na putu „u ove bračne i nove životne vode“ poželio fra Marinko Vukman prigodnim domjenkom i druženjem uz šampanjac. **Tekst i snimka: B. Lukan**

RÜSSELSHEIM

Duhovna obnova

U organizaciji Hrvatske katoličke misije iz Rüßelsheima od 1. do 4. ožujka organizirana je Duhovna obnova koju je vodio fra Smiljan Dragan Kožul iz Sigeta u Zagrebu. U obnovi je dnevno sudjelovalo od 400 do 600 vjernika. Za glazbeni ugođaj pobrinuo se glazbeni sastav „Betlehem“. Za osvježavajuće napitke i hranu pobrinuli su se članovi župnog vijeća. Za one bez prenoćišta otvorili su vrata svojih domova domaći vjernici koje su tijekom tih dana ugostili. Na kraju duhovne obnove fra Smiljanu Kožulu i svim prisutnima zahvalio je voditelj misije fra Berislav Nikić.

Tekst i snimka: Ljubica Mufić-Turić

IN MEMORIAM

Zorislav Dončević

U subotu 3. ožujka nakon duže bolesti umro je Zorislav Dončević.

Rođen je u Osijeku gdje je završio pučku školu i gimnaziju, a Agronomski fakultet u Zagrebu. Njegov životni put bio je jako težak i odvijao se izvan domovine Hrvatske za koju se zajedno sa suprugom Ivonom borio čitav život. Bio je aktivan za vrijeme Drugoga svjetskog rata u hrvatskoj vojsci. Nakon rata kraće vrijeme provodi u logorima u Austriji i Italiji, a 1947. godine emigrirao je u Argentinu gdje se odmah aktivno uključio u rad hrvatskih društava. Godine 1966. s obitelji se preselio u Koblenz, u Njemačku, gdje zajedno sa suprugom Ivonom nastavlja aktivni rad za Hrvatsku. Bio je suosnivač Hrvatskoga narodnog vijeća i njegov stalni član. Svoju aktivnost nastavio je i u Koblenzu među Hrvatima. Bio je jedan od suosnivača Hrvatskoga kulturnog društva koje djeluje više od 15 godina. Koliko su ovdašnji, a i šire Hrvati poštovali preminulog Zorislava Dončevića, najbolje se vidjelo na njegovu ispraćaju. Došli su njegovi prijatelji i poznati domoljubi: Stjepan Šulek, Petar Hinić, Lazar Dodić, Željko Cernić, zatim predstavnici svih hrvatskih društava u Koblenzu.

U ime Hrvatskoga kulturnog društva dirljivim se riječima oprostio predsjednik Rajko Radišić. Obred ispraćaja i sv. misu zadušnicu predvodio je voditelj HKM Koblenz vlč. Tin Šipoš i fra Ivica Alilović. Uz brojne izraze sućuti obitelji, supruzi Ivoni, sinu Dariju, njegovoj supruzi, i unucima, rastajući se od drage osobe nazočni su mu poželjeli vječni mir u dragoj mu domovini. **Tekst i snimka: Jakov Vranković**

TÜBINGEN Kršteno četvrto dijete

U Hrvatskoj katoličkoj zajednici sv. Vinka Paulskog u Tübingenu, koju vodi vlč. Ivica Komadina, u subotu 10. veljače, na Stepinčevo, vlč. Marko Šutalo krstio je četvrto dijete obi-

telji Marte i Ante Grgića – malu Viktoriju. Istoga je dana kršten i mali Ante, prvo dijete mlade obitelji Marijane i Roberta Marića.

A.K.

Hodočašće Hrvatskih misija u Lurd 2007.

I ove godine veliki broj hrvatskih katoličkih misija o blagdanu Uzašašća organizira hodočašće u Gospino svetišće u Lurd.

Raspored u Lurdu je sljedeći:

- **17.05.** – 17.30 sati sv. misa u crkvi sv. Bernardice (nasuprot špilje); 21.00 sat procesija sa svijećama.
- **18.05.** – 7.00 sati sv. misa u bazilici sv. Krunice; 10.30 sati Put križa; od 13.30 do 15.00 sati ispovijed i sat klanjanja u crkvi sv. Bernardice (nasuprot špilje); 21.00 sat procesija sa svijećama.
- **19.05.** – 6.00 sati sv. misa u špilji ukazanja.

NATJEČAJ ZA MISIJSKU SURADNICU

Hrvatska katolička misija St. Gallen raspisuje natječaj za misijsku suradnicu za puno radno vrijeme.

Uvjeti natječaja;

1. Završen teološki studij ili studij katehetike na katehetskom institutu.
2. Završen institut za crkvenu glazbu ili druga odgovarajuća glazbena naobrazba.
3. Izvršno poznavanje hrvatskoga jezika.

Napomene:

1. Natjecati se mogu isključivo osobe s urednim boravišnim i radnim papirima u Švicarskoj ili nekoj od zemalja Europske unije.
2. Svi koje zanima ovaj natječaj trebaju do 1. lipnja 2007. poslati svu potrebnu dokumentaciju na službeni misijski naslov.

HKM St. Gallen, Paradiesstrasse 38, CH 9000 St. Gallen

FRANKFURT

Zaručnički tečaj

Čak četrdeset parova u Hrvatskoj katoličkoj župi oca Ante Antića u Frankfurtu nedavno je pohađalo tečaj na kojem su održana predavanja iz područja ginekologije, psihologije i teologije, dok su parovi koji se već nekoliko godina nalaze u braku govorili o svojim iskustvima. „Drago mi je da imamo ovako veliki broj sudionika na tečaju koji je vrlo važan kao priprema za zajednički život i brak“, kazao je fra Petar Klapež, voditelj Hrvatske katoličke misije u Frankfurtu.

Edi Zelić

OBAVIJESTI

• **Malu ljetnu školu hrvatskoga jezika i kulture** organiziraju od 23. srpnja do 3. kolovoza u Novom Vinodolskom Sveučilište u Zagrebu i Hrvatska matica iseljenika. Daljnje obavijesti: Hrvatska matica iseljenika, Odjel za školstvo, znanost i šport, Trg S. Radića 3, 10000 Zagreb, Hrvatska, tel.: 00385 1 6 11 51 16, telefax: 00385 1 6 11 15 22; e-mail: lada@matiss.hr

• **LIN-CRO – Međunarodni tečaj hrvatskoga jezika u Zadru** održava se od 22. srpnja do 10. kolovoza. Daljnje obavijesti: LIN-CRO, Varaždinska 52A, 23000 Zadar, Hrvatska; telefon i fax 00385 23 24 13 78; e-mail: mile.mamic@zd.tel.hr ili Hrvatska matica iseljenika, Odjel za školstvo, znanost i šport, Trg Stjepana Radića 3, 10000 Zagreb, Hrvatska; telefon: 00385 1 6 11 51 16, telefax: 00385 1 6 11 15 22; e-mail: lada@matiss.hr

• **Sveučilišna škola hrvatskog jezika u Zagrebu** održava se od 30. lipnja do 27. srpnja. Daljnje obavijesti Hrvatska matica iseljenika, Odjel za školstvo, znanost i šport, Trg S. Radića 3, 10000 Zagreb, Hrvatska; telefon: 00385 1 6 11 51 16, telefax: 00385 1 6 11 15 22; e-mail: lada@matiss.hr

KNJIGE

U nakladi „Glasa Koncila“ Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta objavio je knjigu dr. Adolfa Polegubića „Stoljeće katoličkog laikata u Hrvatskoj“. Duhovnost laika, njihova crkvena i društvena pozicija i njihove

Nova knjiga urednika „Žive zajednice“

Adolf Polegubić, „Stoljeće katoličkog laikata u Hrvatskoj“, Glas Koncila, Hrvatski dušobrižnički ured, Zagreb, Frankfurt, 2007., 220 str.

institucije na temelju prosudbe Drugoga vatikanskog sabora“. Riječ je o crkvenom, duhovno-teološkom i pastoralno-povijesnom djelu koje na 220 stranica predstavlja, analizira i kritički vrijednuje povijesni razvoj katoličkog laikata u Hrvatskoj s naglaskom na smjernicama i mogućnostima djelovanja laika u hrvatskoj Crkvi i društvu u budućnosti. Nakon uvodnoga dijela, u kojem autor pojašnjava terminološko određenje pojma „laik“, u drugome poglavlju govori se o počecima Hrvatskoga katoličkog pokreta i njegovu razvoju do 1945. godine. Treće i četvrto poglavlje pod naslovima Katolički laikat u Hrvatskoj u svjetlu Drugoga vatikanskog sabora te Laici u Crkvi u Hrvatskoj od 1972. do

1988. godine svjedoče o živoj praksi organiziranja katoličkog laikata u Hrvatskoj po Koncilskim načelima i smjernicama, koja je pod režimom komunističkog sustava pokušala biti potpuno ugušena. Promjene 1989./90. u društvu i Crkvi u Hrvatskoj naslov je petoga poglavlja u kojem autor u svjetlu demokratskih promjena u Hrvatskoj analizira stanje katoličkog laikata, a u šestome poglavlju pod naslovom Laici u Crkvi i društvu u Hrvatskoj – najnoviji razvojni pravci od 1992. daje pregled njegova razvoja nakon 1992. godine. U posljednjem poglavlju dr. Polegubić donosi prognoze o razvoju i djelovanju hrvatskog laikata u budućnosti i to na dva područja: na području Crkve i društva.

„Apostol u jugoslavenskom 'raju'“

Ruski prijevod knjige o. Drage Kolimbatovića predstavljen u veleposlanstvu Republike Hrvatske u Moskvi

Nedavno je u veleposlanstvu Republike Hrvatske u Moskvi predstavljen ruski prijevod knjige „Moj Bleiburg“, dominikanca o. Drage Kolimbatovića. Knjiga je na hrvatskom izašla 2003. godine u izdanju Dominikanske naklade Istina. Ova sjećanja s križnog puta u Bleiburgu kao i poslijeratnih poteškoća s komunističkim režimom 82-ogodišnjeg Supetranina, koji trenutno živi i radi u gradu Korčuli, za hrvatsko čitateljstvo je svojedobno priredio dominikanac Frano Prcela. Ruski naslov knjige glasi „Apostol u jugoslavenskom 'raju'“, u prijevodu Larise Saveljeve, a objavljena je u izdavačkoj kući Kajros iz Kijeva. Knjiga sadrži osobna sjećanja autora s bleiburškog stradanja sve do povratka na slobodu, gdje je opet kao redovnik i svećenik nailazio na mnoga uskraćivanja ljudskih prava i vjerskih sloboda od jugoslavenskog komunističkog režima. Predstavljanje je izazvalo veliko zanimanje, tako su se u publici našli mnogi studenti s Diplomatske akademije i sveučilišta Lomonosov, predstavnik ruskog Ministarstva vanjskih poslova, ravnatelj Ruskog katoličkog leksikona, službenik u Nuncijaturi Svete Stole u Moskvi, Hrvat don Ante Jozić i mnogi drugi.

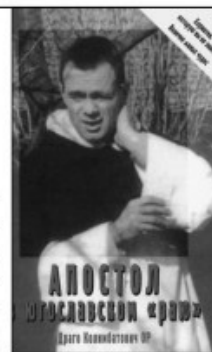
Knjigu su predstavili veleposlanik Republike Hrvatske Božo Kovačević, povjesničar dr. Sergej Romanenko te dominikanci Marius Vožnjak i Aleksandar Hmelnicki. Veleposlanik Kovačević osvrnuo se na riječi s naslovnice knjige „Hrvatska, koju ne poznajete“, rekavši velikom broju uzvanika kako je o bleiburškoj tragediji u Hrvatskoj bilo zabranjeno javno govoriti, istaknuvši pak kako bez cjelovite slike prošlosti nije moguće graditi budućnost. Povjesničar Romanenko posebno je istaknuo vrijednost knjige jer potiče da se konačno počnu rješavati otvorena pitanja i povijesne „rupe“ iz prošlog stoljeća, te se istim poslom zapravo iskazuje i poštovanje prema žrtvama komunističkog režima. Autorova dominikanska subraća informirali su nazočne o životnom putu o. Drage Kolimbatovića te o specifičnostima dominikanske karizme i poslanja u svijetu. Na kraju se nazočnima obratio sam autor, koji je govorio o nastanku knjige te posebno istaknuo zasluge pokojnog kardinala Franje Kuharića, koji ga je ustrajno poticao da zapiše svoja bleiburška iskustva. Prisutni su nastojali povući paralele sa sličnim stradanjima vjernika i drugih za vrije-

me komunističke diktature u Sovjetskom Savezu. Na kraju je o. Drago ispraćen dugim

pljeskom, a knjigu su doslovce razgrabili posjetitelji predstavljajući. Katolička radio postaja „Dar“ idućih će dana posvetiti posebnu emisiju knjizi o. Drage Kolimbatovića.

Autor knjige o. Drago Kolimbatović već je hrvatskoj javnosti poznat po knjizi „Iz torbe pučkog misionara“, koja je u manje od godine dana doživjela dva izdanja. Prevoditeljica Larisa Saveljeva već godinama ne samo prevodi nego uspješno prezentira ruskoj javnosti noviju hrvatsku književnost. Navodimo samo neka djela: „Svećenikova djeca“ Mate Matišića, koje je izvedeno u kazalištu Puškin u Moskvi (sezona 2004. – 2005.), zatim romana Nedjeljka Fabria „Smrt Vronskog“ (2005.), romana Dubravke Ugrešić „Forsiranje romana rijeke“ (2002.), te brojnih pripovjedaka hrvatskih autora objavljenih od 1996. pa nadalje u časopisu „Inostrana literatura.“

ika-fp/kj

Ja sam ga vidjela (Iv 20,11–18)

Sjedeći na grobu potresena do suza čujem da me netko zove: Marija. Tako me zove samo Netko. Tako izgovarati Marija znade samo Jedan jer se to ne da imitirati. Sve spoznanje i svo razumijevanje sažeto je u tom glasu. On me je probudio iz dubokog sna. Kada sam čula njegov glas počelo je u meni sve pjevati i treperiti. Otpale su sve sjene osušile, su se sve moje suze i On me je podigao iz dubine mojih zdvajanja. Rasplinula se noć. Ja sam ga vidjela!!! Gledale su ga ove moje oči. osjećala sam ga svojim srcem. Bio je čista svjetlost, ugodna toplina, blizina koja zahvaća. Bio je sama – ljubav i čista blizina. Činilo mi se da ću propasti jer smo se ovako ponovno vidjeli.

I kada ga više nisam vidjela, osjećala sam da je ostao u meni. Njegovo tijelo nisam smjela opipati, ali dotakla sam se njegove duše i njegova blizina me je promijenila.

On živi u meni!

Uskrsna meditacija Otona Strohmaiera, OSB

Pashalni misterij

Uskrs je najveći kršćanski blagdan. Njegova je veličina istaknuta Velikim tjednom koji mu prethodi i korizmom. Potom dolazi uskrsna osmina do Bijele nedjelje, ili velika osmina do duhovske nedjelje, do Pedesetnice. Uskrs proizlazi iz svetog trodnevlja i sastavni je dio velikih dana koje nazivamo Velikim četvrtkom, Velikim petkom, Velikom subotom i konačno uskrsnom nedjeljom. Uskrs se ne može promatrati izvan tog okvira. Pogodnija je zato u liturgijskom i teološkom smislu riječ Pasha koju pokušavamo hrvatski prereći izrazom Vazam. Ta riječ najprije upozorava na sudbonosne dane i događaje Izraelske prošlosti kad su Izraelci oslobođeni egipatskog ropstva silom Božjom. Po sluzi svome Mojsiju Bog je izveo divne stvari u Egiptu, kaznio Egipat i konačno ostvario oslobođenje. Bilo je to u znaku zaštitničke krvi pashalnog janjeta na njihovim dovratnicima kojom su pošteđeni njihovi prvorodenci, a poubijani prvorodenci Egipćana. Potom je to bilo po čudesnom prijelazu preko Crvenog mora koje je Židovima pružilo prolaz, a Egipćanima je postala grobnica. To je židovsko iskustvo prijelaza iz ropstva u slobodu, praktično iz smrti u život.

Židovi su prema propisima Staroga zavjeta morali slaviti godišnji spomen na taj događaj. Taj se blagdan zvao Pasha (što znači Prolaz ili Prijelaz). A za Isusa sve ti Ivan piše da je organizirao svoju Posljednju večeru u času kad je imao prijeći s ovog svijeta Ocu. Taj prijelaz i sve što se zbiva oko tog prijelaza bit će sada Isusova Pasha. To je Isusova Posljednja večera i njegova agonija do samrtničkog krvavog znoja (Veliki četvrtak), to je Isusova muka, smrt na križu i ukop (Veliki petak), njegov boravak u grobu (Velika subota) i konačno njegovo uskrs-

nuće (Uskrs). Svi ti događaji spadaju sada u Isusov pashalni misterij, u Isusovu Pashu. Zato je za nas Sveto trodnevlje (od mise Gospodnje večere u večernjim satima Velikog četvrtka do večernje mise Uskrsa) cjelina Isusove P Ashe, našega Vazma. Samo se u svjetlu te cjeline može istinski proživljavati i shvatiti sve što se s Isusom događalo za naše spasenje. To je tajna vjere, to je doista Pashalni misterij Gospodina našega Isusa Krista.

Fra Zvezdan Linić

Uskrsnuće, ulje na platnu, Zbirka Šulentić, HAZU, Zagreb

Svetoj Žrtvi uskrsnici
dajte slavu krštenici!
Janje ovce oslobodi,
Krist nas grešne preporodi.
Sa životom smrt se sasta
i čudesna borba nastaje:
Voda živih pade tada
i živ živcat opet vlada.
Marijo, o reci što je?
Što ti oko vidjelo je?
„Grob ja vidjeh Krista Boga,
svijetlu slavu uskrsloga,
Anđele i platno bijelo
u kom bješe sveto tijelo.
Ufajte mi uskrslo je,
Krist, moj Gospod i sve moje;
Pred vama će tamo gdje je
cvjetna strana Galileje.“
Znamo da si doistine
uskrsnuo, Božji Sine;
Pobjedniče, Kralju divan,
budi nama milostivan!
Amen, aleluja!

Šo tražite Živoga među mrtvima? Nije ovdje, nego uskrsnu! (Lk 24, 5–6)

Uskrs je najveći i najvažniji kršćanski blagdan. Na Uskrs slavimo središnji događaj kršćanstva – Kristovo uskrsnuće. Zato biti kršćanin znači ponajprije vjerovati da je Bog Isusa, onog istog kojeg su ljudi raspeli, uskrsio i učinio Gospodarem svega stvorenoga. Kristovo uskrsnuće je bilo pripremljeno kroz cijeli Stari zavjet, a kad je jednom ostvareno, sva kršćanska pokoljenja riječju i životom svjedoče za tu temeljnu istinu povijesti – Krist je uskrsnuo, s njime i mi neprestano uskrsavamo. Prvo svjedočanstvo za uskrsloga Krista dali su njegovi učenici. Prema Djelima apostolskim, kršćanska se zajednica zasniva, razvija i širi na toj činjenici i na vjernosti uskrslome Kristu. Činjenica Kristova uskrsnuća prenosi se tako svim budućim kršćanskim naraštajima, sve do danas. Kristovo uskrsnuće početak je novoga svijeta i zalog je našeg uskrsnuća koje se već sada ostvaruje dok se s mukom i naporom opiremo zlu i grijehu, a koje će se u punini očitovati kad se Krist jasno objavi svijetu na kraju vremena. Uskrsni blagdan poziva nas na uskrsnu radost i poručuje nam da zbilju uskrslog Krista širimo oko sebe pobjeđujući smrt i unoseći u svijet pouzdanje, vjeru i nadu.

„Uzdignimo se k njemu koji je prah naše niskoće uzeo u tijelo svoje slave, i ugledajmo se u svemu u njegovu poniznost i strpljivost, da mu se možemo pridružiti u njegovu uskrsnuću.“ (sv. Leon Veliki).

www.hic.hr/uskrs-hrvata01.htm

KNJIGE

Kardinal Kuharić u Zapadnoj Europi

Predstavljena knjiga „Kardinal Kuharić u hrvatskom iseljeništvu – Zapadna Europa“. Knjigu je priredio prelat Vladimir Stanković koji je zajedno s kardinalom Kuharićem, kao ravnatelj hrvatske inozemne pastve obišao mnoge hrvatske iseljenike u Europi, ali i na drugim kontinentima.

U sklopu obilježavanja 5. obljetnice smrti blagopokojnog kardinala Franje Kuharića u zagrebačkoj je katedrali 11. ožujka predstavljena peta u nizu knjiga „Kardinal Kuharić u hrvatskom iseljeništvu – Zapadna Europa“, koju je priredio prelat Vladimir Stanković, koji je zajedno s kardinalom Kuharićem, kao ravnatelj hrvatske inozemne pastve, obišao mnoge hrvatske iseljenike u Europi, ali i na drugim kontinentima.

O knjizi su govorili ravnatelj „Kršćanske sadašnjosti“ dr. Adalbert Rebić, glavni urednik „Glasa Koncila“ preč. Ivan Miklenić i sam autor. Knjiga je na 747 stranica podijeljena u 10 poglavlja, a donosi članke i radove koji su od 1970. godine objavljivani većinom u „Glasu Koncila“, „Kani“, „Veritasu“ i drugim crkvenim glasilima, ali i one u svjetovnim tiskanom medijima na koje je svoje iscrpne osvrt donio sam autor knjige kojima je ujedno pobio mnoge laži koje su u ono vrijeme pisane o kardinalu Kuhariću i Crkvi u Hrvata.

Knjiga na samom početku govori i o „putu prema oltaru“ kardinala Kuharića, a otkriva i one načine na koje je kardinal Kuharić postao nadahnuće brojnim vjernicima. Autor donosi prikaz i problematiku iseljništva i to onih koji su se iz hrvatske iselili nakon Drugoga svjetskog rata kao i onih nakon otvaranja granica nakon 1960. godine. Iščitavanjem se uočava i rezerviranost prema hrvatskim svećenicima od strane „starih“ emigranata. Članci u knjizi govore i o tome da je kardinal Kuharić Hrvatima u inozemstvu govorio kako Hrvatska živi u Hrvatskoj i kako je za svakoga Hrvata koji iz nje ode ona manja. U njima je budio vjeru i nadu, a kada mu je bilo jasno da za njih nema pov-

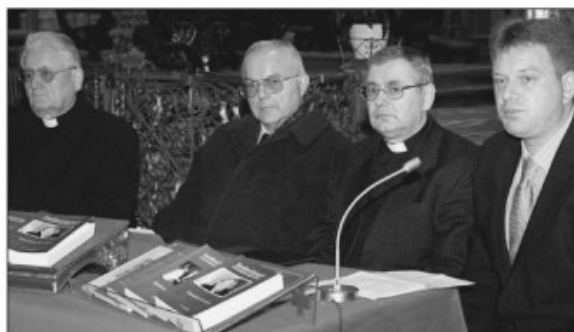
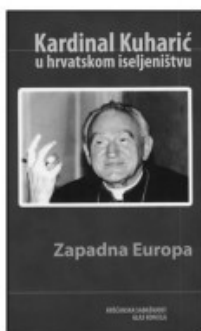
ratka u domovinu, poticao ih je da očuvaju svoj hrvatski identitet. Iz knjige se vidi kako je kardinal Kuharić odigrao i veliku ulogu u Domovinskom ratu, potaknuvši Hrvate u domovinu i inozemstvu da se ujedine u obrani, ali poslije i u obnovi domovine, a učestalo je pozivao i na izgradnju mira.

Iz knjige se iščitava i to da je kardinal Kuharić bio velik čovjek vjere i duha, ali i onaj kojega je narod uistinu volio. Prelat Stanković kroz pojedine članke skrenuo je pozornost i na to koliko su komunističke vlasti htjele hrvatske katoličke misije „prisojiti“ za sebe jer su im branili gajenje hrvatskog identiteta i stvaranje „iseljene Hrvatske“.

Na samu knjigu i autora osvrnuo se i kardinal Josip Bozanić, rekavši kako je prelat Stanković bio „dužan“ urediti svih pet izdanja o kardinalu Kuhariću i iseljeništvu jer je imao privilegiju i čast biti odmah uz samog kardinala, na čemu mu je kardinal Bozanić i zahvalio. Knjiga je izišla u zajedničkom izdanju „Kršćanske sadašnjosti“ i „Glasa Koncila“.

„Kao posebno i vrlo važno poglavlje tu su i izvještaji o godišnjim studijskim susretima naših inozemnih pastoralnih i socijalnih radnika u raznim zemljama (naročito u Njemačkoj, pa kasnije i u samoj Hrvatskoj) s nastupima eminentnih hrvatskih i drugih profesora s bogatim doprinosom svećenika, pastoralnih asistenata, katehista i socijalnih radnika, a što je velik doprinos za produbljivanje studija o pastoralu migranata. U odsjeku knjige s raznim temama o Hrvatima u Zapadnoj Europi donosimo pravi mozaik raznih sadržaja iz života Hrvata u zapadnoeuropskim zemljama, s posebnim naglaskom na odlučujuću ulogu hrvatskog iseljništva u oslobađanju Hrvatske i Bosne i Hercegovine i u nezapamćenoj velikodušnoj humanitarnoj pomoći. Među 'nekim važnim dokumentima' naći ćemo raznovrsne dopise i tekstove vrlo širokog dijapazona i to ne samo o kardinalu Kuhariću nego i o nizu drugih stvari povezanih s iseljeništvom, i to baš u onim uvjetima i prilikama. U osmom

nju Hrvatske i Bosne i Hercegovine i u nezapamćenoj velikodušnoj humanitarnoj pomoći. Među 'nekim važnim dokumentima' naći ćemo raznovrsne dopise i tekstove vrlo širokog dijapazona i to ne samo o kardinalu Kuhariću nego i o nizu drugih stvari povezanih s iseljeništvom, i to baš u onim uvjetima i prilikama. U osmom

S predstavljanja knjige u zagrebačkoj katedrali (slijeva nadesno prelat Stanković, dr. Rebić, preč. Miklenić i Stjepan Brebić)

će poglavlju čitatelj naći naslov 'Između čekića i nakovnja' s obilnom dokumentacijom o tome kako se rad naših misionara desetljećima odvijao u vrlo delikatnoj situaciji između dva nepomirljiva pola: hrvatska politička emigracija i jugoslavenska komunistička država. A tu smo dodali i dosta opširnu dokumentaciju o neprijateljskom stavu ondašnjeg jugoslavenskog, pa i socijalističkog hrvatskog, tiska prema hrvatskom iseljeništvu općenito, a prema našim misijama posebno, ističe u predgovoru knjige prelat Vladimir Stanković. Na kraju knjige donesena je čestitka priređivaču „malog petoknjižja“ o kardinalu Kuhariću u hrvatskom iseljeništvu prelatu Stankoviću koju mu je na Petrovo 2006. uputio kardinal Josip Bozanić. U čestitki između ostalog stoji: „U zahvalnosti brojnih naših iseljenika prepoznatljivo je Vaše ravnateljstvo dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu od 1969. do 1999. godine. Obilazeći hrvatske župe i misije širom svijeta, prateći hrvatske biskupe, a osobito blagopokojnog kardinala Franju Kuharića, povezali ste iseljenu i domovinsku Hrvatsku.“

IKA/A.P.

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi mladi čitatelji!

Već smo u proljetnom travnju i došlo je uskršno vrijeme. Nadamo se vašem dobrom raspoloženju i želimo vam sretan Uskrs i lijepe blagdane pune radosti i obiteljske topline, te da se dobro odmorite uz naš uskršni prilog.

Posloži složva i dobit ćeš pet uskršnih pojmova

SUKRSAN SIMA

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

BOJOANE AJAJ

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

LIKIVE DJETAN

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

SUSOVAI UMAK

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

KRUSNAS DORAST

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Zanimljiva priprema

Uskršna čokolada

Na Veliku subotu mala Kristina je sjedila u kuhinji i promatrala svoju mamu kako sprema posebnu korpu s posebnim namirnicama. Kad je mama stavila još topli okrugli kruh, u obliku vijenca, koji je izazovno mirisao, u korpu, javi se Kristina: „Mama, mogli bi kruh ostaviti kod kuće.“ Na to mama samo brzo odgovori: „Nećemo ga odmah jesti, znaš da ćemo kruh nositi u crkvu.“

Mama je polagala različite zdjelice s kuhanim jajima, sirom, šunkom, čok i sol, u korpu. Kristina, koja je sve pomno promatrala, opet se javi: „Mama, rekla si da ćemo kasnije ići na misu i nositi sve svećeniku. Možemo li staviti i nešto slatko u korpu, znaš onu čokoladu s puno lješnjaka?“ Mama se nasmiješi i reče: „Da, zašto ne, možemo ponijeti i čokoladu.“ Kristina brzo pojuri prema kuhinjskom ormaru i izvadi čokoladu, ali u jednom trenu zastane i nesigurno reče: „A, je li fra Ivica voli uopće čokoladu?“ Mama je iznenađeno pogleda i reče: „Eh, to ti ne znam.“ Na to će Kristina odlučno: „Eeee, onda ću je ostaviti kod kuće!“ Mama postajući radoznala, imajući već sumnju, upita: „A, zašto je ne želiš spremati? Pa, to ti je bila dobra ideja.“ Kristina će odmah: „Vidiš, fra Ivica će dobiti ovu korpu

punu jela, pa će se sigurno dobro najesti i neće moći pojesti čokoladu, zato ću je ostaviti radije sebi.“ Mama se počela glasno smijati, a Kristina se pomalo uvrijedi radi toga. Mama se brzo sabere i objasni: „Oprosti, ali ovo jelo nije za fra Ivicu, nego za nas. A, svećenik će ga u crkvi blagosloviti. Tako ćemo sutra za Uskrs doručkovati blagoslovljeni kruh, jaja i sve ostalo.“ Kristina se zamisli i počne se smijati: „A, ja sam mislila da fra Ivica ne zna kuhati, pa mu zato nosimo korpu. Onda mogu ipak staviti čokoladu u korpu.“ I odlučno stavi svoju najdražu čokoladu u korpu na što bolje vidljivo mjesto da bude što bolje blagoslovljena. Na Uskrs, odmah nakon obiteljskog doručka, Kristina izvadi čokoladu i brzo uzme komadić. Nakon što je malo pojela, oduševi se: „Ovakvu dobru čokoladu nikad nisam jela. Ima božanstven ukus, nikad nije bolja bila... Kao da je Isus u čokoladi, zato je još slađa nego inače. Ovo je baš uskršna čokolada!“ Podijeli odmah mami i tati po komadić da i oni kušaju taj slatki blagoslov, a svom malom bratu odlomi dobar, poveći, komad: „Brzo gnjavatoru, pojedi što više od ove čokolade, da budeš blagoslovljen i da ti Isus da puno bolje ponašanje, pa me nećeš više toliko gnjaviti!“ Eto – Isus je uvijek s nama, a posebno na Uskrs, a ja sam se sad riješila problema – „braco će postat k'o bubica“ – pomisli zadovoljno Kristina, pogleda križ na zidu i nasmiješi se svom Isusu... i reče tiho „Hvala!“

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

*Veliki – Sina – najvažniji –
učio – Galileji – kamenom – dokaz –
ljudima – dan – nije – zavjetu*

Uskrs je _____ kato-
lički blagdan. Na Uskrs slavimo uskrsnuće _____
Božjega.

Bog je poslao svoga sina Isusa na Zemlju
_____ da im propovijeda o dobroti i ljubavi
i da ih pouči životu. Isus je _____ ljude kako treba
voljeti jedan drugoga i kako treba moliti. O tome se govori
u Novom _____ u Bibliji. Židovskim vla-
stima to _____ odgovaralo, iako su Rimljani bili
glavni vladari u _____. Isusa su
osudili na smrt.

Na _____ petak su ga razapeli na
križ i njegovo mrtvo tijelo je položeno u grobnicu s teškim
_____ na ulazu. Treći _____ je Isus
uskrsnuo. Njegovo uskrsnuće je _____ Božje
moći i ljubavi prema ljudima!

ZNATE LI

- da je Veliki petak poseban dan tuge i treba biti mirniji i ponašati se tiše, jer je to dan Isusove smrti. Iz tog razloga odrasli često poste taj dan
- da post znači: ne jesti nikako ili samo neke određene nemasne namirnice
- u svakom slučaju ne jedu meso
- da je post neka vrsta odricanja – znači odreći se nečega (npr. ako ne jedeš čokoladu ili slatkiše...) Djeca ne trebaju postiti, jer su još u razvoju!

Pitalice

1) Tko je Isusa osudio?

- a) Poncije Pilat
- b) Herod
- c) Neron

2) Juda je Isusov...?

- a) izaslanik
- b) izvijestitelj
- c) izdajica

3) Kako nazivamo vrijeme prije Uskrsa?

- a) krizma
- b) korizma
- c) karizma

4) Veliki četvrtak se zove na njemačkom...?

- a) Blaudonnerstag
- b) Gründonnerstag
- c) Gelbdonnerstag

5) Hrvatski naziv za četvrti mjesec?

- a) april
- b) juni
- c) travanj

Riješenije: 1a, 2c, 3b, 4b, 5c

Istinita pitanja američkih odvjetnika postavljena svjedocima tijekom suđenja:

– Kako je završen Vaš prvi brak? Smrću. Čijom smrću?	– Kažete da stepenice vode dalje u podrum?" Da. A, može li se stepenicama popeti gore?	– Kako biste opisali tu osobu? Bila je srednjeg rasta, s bradom. Jeli to bio muškarac ili žena?
– Je li Vas ubio?	– Jeste li bili prisutni kada su Vas fotografirali?	– Doktore, koliko ste obdukcija obavili na mrtvacima? Ja sve obdukcije obavljam na mrtvacima!
– Jeste li Vi ili Vaš mlađi brat ubijeni u ratu?	– Jeste li bili sami ili nije bilo nikoga?	
– Bili ste tamo dok niste otišli, jeli tako?		
– Ona ima troje djece, zar ne? Da. Koliko je dječaka? Nijedan. A, djevojčica?		

NAGRADNA KRIŽALJKA

Veliki tjedan

Rješenje pošaljite najkasnije do 30. travnja

Mariofil Soldo	Bog	Kristov smrtni dan	Na olak način	Ženski princip kineske filozofije	Emilija Kokić	Sintetička materija	Datak-nuti, okružiti	Godiš-nje do-ba (mn.)	Nenag-lašena riječ	Veliki tjedan	Liturgijs-ka boja na Cvjet-nicu	Sprinter Boldan	Bezob-zirno po-našanje u službi	Raskoš-na ko-čija
Tvrdo-glavost		▽								Aneg-dote	▽			
Posljed-nji dan korizme	▷									Vatikan	▽			
Polet, zanos, ushit					Pjesnik Agostinho Glumac Diesel					Rukome-tal, Igor Nogometal Raimond				
„Melo-dije Istre i Kvar-nero“				Žitelji o. Visa								Ivo Pogorelić	▷	
Olovni-ce, visci				Komad streljiva				Antička držva				Neostva-rivost	▷	
Goran Ivanise-vić			Američki medvjedi					Irica Surjak		Podmet-nuti požar				
Pitanje			Pjevat Kabiljo		Nijedna stvar					„Tona“		Sat Dobnjak	▷	
Koji je bez kose					Tezuljo						Čin, djelo			
Otok u Jonskom moru											Skandi-navski bogovi nebesnici			Ante Peterlić
Antonio Nučić	▷			„Gram“							Sanska ili domaća			
Cijediti	▷			Cvjetna Nedjelja							Spremiš-te za krumpir			
Ivan Kušan			Kalcij								Nikola Miličević			
Švedska		Televizija	Skijaški trener Vogrinec								Tiho, lagano, mirmo (glazb.)			Na Cvjet-nicu se blagos-livlju ...
Grad u Maloj Aziji		Marka britanskog automobila		Glumica Argento							Velika talijan-ska Rijeka			„Gaus“
Drama-tičar, Eugene											Rijeka u Nje-mackoj ... za kavu			
Počinje Cvjetni-com, zavr. Uskrsom	▷													
Ksenija Erker			Natrij											
Mjera za papir (mn.)			„Coherent optical processor“											
Tajland														
Pasti iz čega														

Piše: Stjepan Herceg

Caritasova socijalna služba za migrante (2)

Jugoslavenska strana nije pokazivala previše razumijevanja prema Caritasovim socijalnim radnicima pa su oni često bili šikanirani.

Za radnike i njihove obitelji iz bivše Jugoslavije, Caritas po uzoru na postojeće socijalne službe za Talijane i Španjolce otvara prvo radno mjesto u Frankfurtu. Naziv službe je već prije njezine uspostave izazvao burne rasprave. Mnogi su tražili da to bude socijalna služba za Hrvate i da se tako i zove. Njemački Caritas je znao da pridošli radnici nisu samo Hrvati i katolici; željelo se svima na jednak način pomoći. Socijalna služba se zato nije nikada službeno zvala „Socijalna služba za jugoslavena“, kako su ju mnogi u njemačkim crkvenim i političkim krugovima iz neznanja zvali, već je ona bila „Socijalna služba za radnike iz Jugoslavije“, dakle za sve, bilo koje nacije ili vjere oni bili. Caritasu je bilo poznato da se radilo o ljudima različitih narodnosti, koji su govorili različite jezike. Znalo se također da velika većina razumije Hrvatski jezik pa nije bilo potrebno otvarati službe na drugim jezicima. U hrvatskim krugovima, kako u crkvenim tako i u drugim, ta se služba često nazivala: „Socijalna služba za Hrvate“, „Socijalna služba na hrvatskom jeziku“, „Crkvena socijalna služba za Hrvate“, a u novije vrijeme „Socijalna služba za sugrađane iz bivše Jugoslavije“ odnosno „Socijalna služba za građane iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Srbije i Crne Gore.“ Napominjem da su sve Caritasove socijalne službe, a ne samo one za strance, uvijek bile otvorene svim ljudima. Tamo gdje nije bilo savjetovanja na materinjem jeziku, Caritas se pobrinuo na drugi način da pomogne ljudima u njihovim potrebama. Rastom broja radnika, iz godine u godinu se povećavao i broj socijalnih savjetovališta u kojima su radili hrvatski i slovenski socijalni radnici i radnice.

Kada je Njemačka 1968. godine s bivšom Jugoslavijom sklopila ugovor o socijalnoj sigurnosti, s jugoslavenske se strane postavilo pitanje socijalnih službi. Njemačka je strana ponudila postojeće službe Caritasa, međutim to s jugoslavenske strane ni-

je bilo prihvaćeno. Zbog toga je njemačka strana zamolila drugu dobrotvornu ustanovu „Arbeiterwohlfahrt“ da preuzme socijalnu službu za „jugoslavena“ što je i učinjeno. Caritas naravno nije ukinuo svoje postojeće službe, što nije tražilo ni Ministarstvo rada i socijalne skrbi. Tako su se radnici i njihove obitelji iz bivše Jugoslavije u svojim potrebama mogli obraćati jednim i drugim savjetovalištim. Jugoslavenska strana nije pokazivala previše razumijevanja prema Caritasovim socijalnim radnicima pa su oni često bili šikanirani. Neki su za vrijeme godišnjih odmora pozivani na razgovore, drugima su oduzimate putovnice, a neki su ni krivi ni dužni završili u zatvorima.

Socijalni radnici – namještenici Caritasa

Prema njemačkim crkvenim strukturama djelatnici su Caritas namještenici istoga i njihov radni odnos se regulira prema propisima Caritasa. Isto vrijedi i za socijalne radnike u socijalnim službama za strance, među kojima su i Hrvati. Socijalne službe su osnivane uglavnom u mjestima gdje su već postojale Hrvatske katoličke misije, pa su i prostorije misija često korištene za socijalne urede Caritasa ili obrnuto. Međutim socijalni radnici Caritasa nikada nisu bili namještenici misija. Kako se ponajčešće radilo o istim ljudima kojima su služili jedni i drugi, u mnogim mjestima se razvila plodna suradnja tako da narod nije razlikovao tko je namješten kod Caritasa a tko kod biskupije, što je po mojem mišljenju bilo dobro jer se u oba slučaja radilo o crkvenoj službi. Moje je uvjerenje da je socijalni rad Caritasa također pastoralni u širem smislu te riječi. Svećenik je predvoditelj Euharistije i propovjednik Božje riječi a socijalni djelatnik Caritasa Evanđelje primjenjuje u svakidašnjoj praksi.

Radeći na uskom prostoru, svaki na svojem području, pojedinačno je između svećenika i socijalnih djelatnika znalo dolaziti do oprečnih

mišljenja i konfliktnih situacija koje naravno nikome nisu koristile.

Caritas od početka nastoji svoje djelatnike smjestiti u svoje prostorije i povezati ih s ostalim savjetovalištim. Devedesetih godina je to u potpunosti provedeno.

Socijalni radnici u službama za migrante

Većinu socijalnih radnika za strane sugrađane i njihove obitelji Njemački je Caritas tražio i nalazio u zemljama iz kojih su dolazili radnici. Tako su u socijalnim službama za Talijane radili pretežno Talijani, za Španjolce Španjolci a za radnike i njihove obitelji iz Jugoslavije, budući su na početku većina bili Hrvati i Slovenci, namješteni su uglavnom hrvatski i slovenski socijalni radnici. Jedan od razloga je bio i taj što po crkvenim propisima nije bilo niti moguće namješteni djelatnike koji ne bi bili članovi Katoličke Crkve.

Kada je koncem 60-ih i početkom 70-ih godina broj građana iz bivše Jugoslavije prešao granicu od 700.000, postojalo je 86 socijalnih savjetovališta u kojima je radilo nešto preko 100 socijalnih radnika. Sedamdesetih je godina u centrali Njemačkog Caritasa u Freiburgu, po uzoru na druge nacionalne službe, otvoreno mjesto nacionalnog referenta. Prva referentica je bila gospođa Slavica Tuškan, a nju sam 1988 naslijedio ja, koji još danas radim kao referent u centrali Njemačkog Caritasa. Jedna od zadaća nacionalnih referentata je između ostalog bila pronalaženje odgovarajućih socijalnih djelatnika i njihova permanentna izobrazba. Najveći broj socijalnih djelatnika došao je iz redova bivših sjemeništaraca ili bogoslova koji su dobro poznavali njemački jezik i dodatnim školovanjem postigli visoku stručnu spremu za socijalni rad. Uglavnom su to bili „crkveni ljudi“, nacionalno svjesni, s jasnim identitetom i velikom spremnošću svoje znanje staviti u službu našem čovjeku migrantu. ■

SALE — BONTON — RECEPTI

Kao hrast

- Visoki ste i čvrsti k'o hrast — liječnik će čovjeku koji mu ulazi u ordinaciju. Ne znam, zapravo, zašto ste uopće došli u ambulantu, pa Vi mi izgledate posve zdravo...
- Doktore, ja sam stolar. Sestra me pozvala da Vam popravim zaglavljenu ladicu...

Greška

U Zagrebu, u gradskom autobusu sjedi žena i proučava kartu Rima. Neki muškarac, koji stoji pored nje, zaviri u kartu pa će joj zabrinuto:

- Gospodo, jeste li sigurni da ste u pravom autobusu?

Toplo

Krivo si me razumjela, draga — govori muž ženi koja zaviruje u izlog s krznim bundama. Kada sam rekao idemo uzeti nešto toplo ja sam mislio na kavu, mila.

Sretnik

- Moja kćerka prekjučer se zaručila — hvali se mama svojim kolegicama na poslu.
- A s kime se zaručila?
- Pa, dugo se dvoumila između mladog liječnika i još mlađeg odvjetnika...
- I tko je sretnik?
- Liječnik! Moja Marica je izabrala odvjetnika...

Kod psihijatra

- Doktore, cijelu noć lijepo sanjam, kao da sam u nekom lijepom filmu, a onda se sve odjednom prekine.
- Što Vam prekine te lijepe snove? Budite posve otvoreni! Slobodno recite!
- Glas moje žene.

Jednina i množina

- Je li imenica hlače jednina ili množina? — pita učitelj djecu.
- Gore je jednina, a dolje množina...

Restoranologija (1)

- Ne pozivajte društvo ako niste rezervirali stol.
- Rezervirajte stol samo kad ste sigurni da ćete doći.
- Raspitujte se o odijevanju u nepoznatom restoranu.
- Omogućite vegetarijancima izbor jela.
- U restoran prvi ulazi onaj tko je pozvao.
- Poznanike pozdravite diskretno.
- Ne sjedajte poznanicima za stol.
- Muškarci odzdravljaju dami usvajajući samo napola.
- Za stolom muškarac sjedi ili preko puta žene ili s njezine lijeve strane.
- Na poslovnom ručku dvoje ljudi uvijek sjede jedno drugom nasuprot.
- Konobara poziva muškarac.
- Žena počinje jesti prva.
- U izboru jela i pića budite obzirni i ne koristite prigodu.
- Ne morate naručiti sve što je u restoranu najskuplje.
- Ne počinjite jesti dok nisu poslužene dvije osobe.
- Ako vaše jelo kasni, neka drugi počnu jesti.
- Muškarac prvi kuša vino i ako je zadovoljan, dopusti točenje.
- Gosti za stolom ne toče sami vino.
- Pazite da vino ne kapa po stolnjaku.
- U načelu muškarac pomaže ženi koja sjedi desno od nje.
- Prigovarajte konobaru.

Punjene lignje

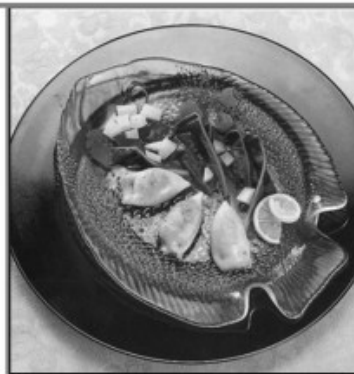
Sastojci: 1 kg liganja; 4 češnja češnjaka; 1 vezica peršina; 2 žlice krušnih mrvica; 1 dl maslinova ulja; 1 žličica Vegete; sol i papar.

Pretpriprema: Očistiti i oprati lignje. Odvojiti krakove i naseckati ih. Sitno nasjeckati češnjak i peršin.

Priprema: Češnjak i peršin pomiješati s krakovima, dodati krušne mrvice, Vegetu, posoliti i popapriti. Tako dobivenim nadjevom popuniti lignje (samo dopola), pa svaku na otvoru pričvrstiti čačkalicom. Nadjeverne lignje slagati u širu posudu tako da svaka dodiruje dno. Zaliti maslinovim uljem, posudu poklopiti i lignje dinstati s jedne i s druge strane otprilike 20 minuta.

Posluživanje: Uz punjene lignje poslužite salatu od krumpira, kuhanu blitvu, ili neku drugu salatu, ovisno o godišnjem dobu.

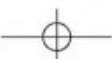
Savjet: Ako su svi krakovi potrošeni, može se za nadjev sitno narezati i po koja lignja.

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

O	R	A	N	Ž	A	D	A	□	O	D	R	A	Z
Z	A	R	U	Č	N	I	K	B	D	M	□	L	A
O	D	A	K	□	A	K	O	□	B	□	R	A	K
N	I	□	A	R	□	A	P	L	I	K	A	T	A
O	T	I	T	I	S	□	J	A	R	A	D	□	S
M	I	L	I	M	E	T	A	R	□	O	N	A	N
E	N	E	□	A	M	E	N	□	A	M	I	D	I
T	I	G	A	R	□	A	K	U	T	□	□	□	□
A	J	A	S	I	□	□	□	□	L	I	□	□	□
R	E	L	E	J	□	S	T	A	□	□	□	□	□
□	S	A	S	□	□	V	E	R	S	□	□	□	□
O	R	□	O	B	□	E	S	□	T	□	□	□	□
S	A	B	R	A	□	□	□	□	T	A	R	A	□
□	M	O	□	L	A	U	R	A	□	I	R	A	N
M	O	L	E	K	U	L	A	□	O	J	□	D	A
A	T	I	K	A	□	A	T	O	□	O	B	O	R
T	A	V	A	N	A	R	□	M	A	S	I	V	I
E	□	A	T	A	K	I	R	A	T	I	□	A	N
J	A	R	I	C	A	□	K	R	A	P	I	N	A

Nagrađen: Nikola Sarić, Lindlar

BIESENHOFEN

Srebrni bračni jubilej

Jozo Sučić i Mara, rođ. Ljubičić iz Prisoja, 20. siječnja u crkvi sv. Jure u Biesenhofenu proslavili su 25. obljetnicu kršćanskog braka. U nazočnosti brojne rodbine, kumova i prijatelja iz domovine, Austrije i Švicarske, pjevano misno slavlje, te obnovu ženidbenog veza uz blagoslov vodio je o. Mile Gugić, dominikanac, voditelj HKM Kempten-D.

Suze radosnice izazvala je osmogodišnja kći Iva recitalom koji je u zahvalu Bogu opisao životni put slavljene obitelji. Misna čitanja čitali su sin Ante i kći Antonela. U danu za pamćenje ostat će i propovijed o. Gugića koji je tako poticajno govorio o značenju i vrijednostima

kršćanskog braka i obitelji, osvrnuvši se posebno na sadašnje vrijeme globalizacije, te izazove u kojoj se našla današnja obitelj. Nakon misnog slavlja i hrvatske himne nastavljeno je druženje uz večeru, pjesmu i glazbu u restoranu kuma A. Žaje u Kaufbeurenu.

Maja Zovko

BERLIN

Studijsko putovanje

Za pastoralne suradnice i suradnike iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj tijekom seminara o odgoju mladih u vjeri (vidi str. 8–9) upriličeno je studijsko putovanje u Berlin. Iskoristili su prigodu zajedno se fotografirati ispred Brandenburških vrata.

HEUSENSTAMM

23. biblijska olimpijada

Biblijska olimpijada pod nazivom „Što je Crkva“ održat će se u subotu 28. travnja u Kultur- und Sportzentrum Martinsee u Heusenstammu kod Offenbacha (Levi-Strauss-Allee 30, 63150 Heusenstamm), u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurtu.

Misno slavlje počinje u 12 sati. Nakon mise je ručak. Nakon pismenog dijela natjecanja, slijedi usmeni dio. Na misi svira i pjeva te na kraju priređuje zabavu skupina mladih iz Zagreba „Misterij“.

BAD SÄCKINGEN

U ophodu i Hrvati

Za blagdan sv. Fridolina, zaštitnika grada Bad Säckingena nakon misnog slavlja, koje je ove godine predvodio mons. Franjo Komarica, upriličen je se svečani ophod u kojem su sa svojim obilježjima sudjelovali i Hrvati. Hrvatski barjak pronio je ulicama Bad Säckingena Viktor Soldo.

Vezak vezla Hrvatica mlada...

Hrvatska narodna

